

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
3948 S. Artesian
Chicago, IL 60632

Apolonija Žiaušienė
4 Bartlett St.
Amsterdam, NY 12010

112-TOS VYČIŲ KUOPOS VEIKLOS ŽINIOS

Daugelis Chicago 112-tos kuopos narių sausio 19 d. popietę praleidė Lietuvių Operos choro koncerte, gėrėdami talentingais choristų bei solistų, kurių tarpe ir mūsų apygardos pirmininko Algirdo Brazio), balsais. Sveikiname vyti Robertą Mockų, išskirtinai akompanavusį visam pastatymui. Programa bei jos atlikimas buvo tikrai įspūdingas.

Sausio mėnesio susirinkimui einant prie pabaigos, mūsų lietuviškųjų reikalų komiteto pirmininkė Rita Zakarkaitė pravedė laiško rašymo sesiją. Rita ištyrinėjo bei pristatė duomenis bei temas, liečiančias lietuviškus reikalus, o mes, nariai, atlikome savo dalį — parašėme po kelis laiškus.

Kultūrinių reikalų komiteto pirmininkė Zuzana Binkienė pateikė ateinančių mėnesių susirinkimų prelegentų sąrašą.

Šiame Marquette Parko parapijos salėje vykusiame susirinkime pranešta ir apie jaunųjų veiklą. Jie renka pagali iš anksto nustatytą tvarką, o kinietiški naujų metų progą padarė iškilą į „Chinatown“. Sėkmės jauniesiems vyčiams!

50/50 loterijos laimingasis šį vakarą buvo Albertas Zakarka. Neseniai šią loteriją, kurios pusę laimikio laimėtojas paauglys Laisvės statulos restauravimo fondui, pradėjome vykdyti. Per ateinančius šešis mėnesius kas mėnesį trauksime laimingą bilietą, ir tuo būdu tikimės sukaupti nemažą sumą pinigų šiam fondui.

Užuojautos Karolui Macke, mirus a.a. jo motinai Frances.

ARDEE

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

CLEVELANDO 25-TOJI KUOPA

Pirmininkas Vincas Gray, vicepirmininkė Alina Luiza, protokolų sekretorė Marijona Gray ir išdėstiusis Dic Marks sudaro naująją kuopos valdybą. Jiems ir įvairių komitetų nariams linkime sėkmės bei bendradarbiavimo šių metų veikloje.

Jau įvyko du kėgliavimo suėjimai, kuriuose kuopos nariai buvo nustatyti vidurkiniai santykiai, besirušiant Vidurio apygardos kėgliavimo turnyrui. Įvyksiančiam gegužės mėnį DuBois mieste. Genė ir Ursula Kunitis pravedė sausio mėnesio suėjimą, o Alina Luiza buvo vasario mėnesio suėjimo šeimininkė.

Ed Prancus, lietuviškųjų reikalų komiteto pirmininkas, pateikė išsamų ir gan įdomų pranešimą apie Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos veiklą. Jo entuziazmu pasidžiaugė visi paskaitos dalyviai. Buvo parodyta ir paaiškinta pogrindinė Lietuvių spauda — maldos ir laiško labai reikalingi Lietuvoje kenčiantiems broliams ir sesėms.

Vasario mėnesio susirinkime kalbėjo Ingrida Bublienė ir dr. Viktoras Stankus apie Lietuvių Bendruomenės darbus bei rūpesčius. Juodu išdėstė pamfletus apie Lietuvą, jos žmones, istoriją, nepriklausomybės atsiradimą ir praradimą, ir dabartinę okupacijos sunkumus.

LIETUVOS VYČIŲ KALENDORIUS

Birželio 14 d. — Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos suvažiavimas Sv. Antano parapijos salėje (49th Court ir 15th Street, Cicero) 2 v. p.p.

Birželio 21 d. Festival International: A Celebration of History and Heritage. 18-ka etninė grupių dalyvaus šiame festivalyje, įvyksiančiame Bonner Springs, Kansas Agricultural Hall of Fame patalpose. Lietuvių parodą rengia Kansas City 150-tos kuopos Lietuvos Vyčių nariai.

Liepos 4 d. — Lietuvos Vyčių gegužinė Pocių sodyboje, Beverly Shores, Indiana.

Rugpjūčio 7-10 d. — 73-čiasis Visuotinis Lietuvos Vyčių suvažiavimas Allentown Hilton viešbutyje, Allentown, Pennsylvania.

Spalio 19 d. — 112-tos kuopos šampano pusryčiai Marquette Parko parapijos salėje.

IŠVYKSTA REDAKTORIUS

Aleksandras Pakalniškis, Jr., „Iš Vyčių veiklos“ redaktorius, išvyksta gyventi į Bostoną. Naujasis jo adresas: 11 Sycamore Lane, Westford, Massachusetts 01886. Tel. 1-617-692-4625. Aleksandras ir toliau redaguos šį skyrį. Bendradarbiai prašomi savo straipsnius siųsti redaktoriui jau naujuoju adresu.

VEIKLA AMSTERDAME (NEW YORKE)

Daug mūsų 100-sios kuopos narių anksti atvyko balandžio mėnesio susirinkimui, kad galėtų dalyvauti lietuviškose šv. Mišiose, kurias atnaušo mūsų dvasios vadas kun. Robertas E. Baltch. Skaitymus atliko Apolonija Žiaušienė ir aukojimo metu dovanos priėmė kun. Robertas E. Baltch. Skaitymus atliko Apolonija Žiaušienė ir aukojimo metu dovanos priėmė kun. Robertas E. Baltch.

Po Mišių parapijos salėje įvyksiančiame susirinkime pirmininkavo kuopos pirmininkas Antanas J. Radzevičius. Kunigas Antanas Grigaitis sukalbėjo atidomias maldas. Po to sekė Vyčių himnas. Vicepirmininkė Genė Gobis perskaitė Stipendijų komiteto pirmininko V. Piacentini ir kongresmano Samuel S. Stratton laiškus. Kuopos sekretorė Eleonora Olechowski ir išdėstiusi Sofija Olbie pateikė savo pranešimus.

Ritualo komiteto pirmininkė Betty Kuzmich pranešė apie Komunistų pusryčius, kurių metu Harold Tice ir Vincent Rossi buvo įvesdinti į Lietuvos Vyčių pirmąjį laipsnį.

Kultūrinių reikalų komiteto pirmininkai Adelina ir Stepas Railos perskaitė straipsnį apie Joną Chevroką, kuris buvo atspausdintas kovo 10-tos „Newsweek“ žurnale. Komiteto pirmininkai taip pat pranešė apie dalyvavimą Sandor Balogh radio progamoje „Conservative Forum“ (WWCN 1460 AM laidoje) vasario 16-tą dieną, kurioje buvo kalbama apie Lietuvos reikalus. Tipiškesni programos klausytojų klausimai bei jiems suteikti atsakymai buvo pateikti šiame pranešime. Išdėmėtina, jog ir Linas

Vidurio Amerikos apygardos žiemos suvažiavime Chicagoje į pirmą vyčių laipsnį buvo pakelti: Romualdas Maldūnas, J. Žadeikis ir Teresė Vaitkus. Tarp jų, antras iš kairės — apeigas pravedęs kun. F. Kireilis ir dešinėje — ritualų komiteto pirmininkė Anne Marie Kassel.

Kojelis kitos programos metu Sandor Baloghui suteikė telefoninį interviu.

Lietuviškųjų reikalų komiteto pirmininkas Ed Baranuskas pranešė, kad Schenctady muziejuje įvyksiančiame Tautų festivalyje bus ir lietuvių parodėlė. Jis prašė narius, ypač jaunesniuosius, padėti šios parodos paruošime.

Kun. Baltch kalbėjo apie gegužės 24-tą įvyksiantį dekaną Roberto DiMartini šventimą į kunigus bei jo pirmąsias šv. Mišias Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Dvasios vadas paminėjo, kad balandžio 19 d. New Yorko mieste įvyko dviejų iš Lietuvos atvykusių operos solistų Nijolės Ambrozaitės ir Virgilijaus Noreikos recitalis. Jis taip pat pristatė knygą apie lietuviškas pavardeš. Joje, pavyzdžiui, paminėta jog Grigaitis pavarde Lietuvoje randamos 273 šeimos 75-iose vietovėse.

Susirinkimo metu buvo suteikta proga nariams paaukoti stipendijų fondui, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų leidimo fondui bei Vidurio Atlanto 70-ties metų jubiliejaus programai.

Apolonija Žiaušienė Genė Gobis įteikė antros vietos žymenį už tai, kad ji kovo mėnesį Vidurio Atlanto apygardoje kooptavo išskirtinai daug narių.

Vakare, po susirinkimo, įvyko vaišės, kurias parėngė Irena ir Harold Tice, Olga ir Vladas Wilkevitch, Elena Zytkowski ir Vincent Rossi. Tai buvo tikra šventė.

Smile ir Sparkle

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

PVASARIS HAZLETONE

Pirmininkė Doris Shanahan pradėjo mūsų 118-tos kuopos pavasarinį susirinkimą padėkodama Valerijai ir Juozui Dancho už jų darbą paruošiant visą maistą pirmajam mūsų Mardi Gras, įvyksiam vasario mėnesį. Ir kiti nariai prisidėjo prie šio renginio pasisekimo.

Sv. Kazimiero minėjimą atšventė šv. Mišiomis, o po pusryčių kartu pavalgėme Gus Genetti's restorane Hazletone. Šventės paruošimu rūpinosi Alma Launikonis.

Joanas Lapinsky rūpinosi reikalais, susijusiais su mūsų keliu į Washingtoną aplankyti Siluvos Motinos koplyčią. Vaziuosime autobusais, ten būdami išklausysime šv. Mišias, ir, žinoma, aplankysime kai kurias įžymesnes vietas. Tikimės sudaryti nemažą keliauninkų grupę.

Ką tik vyksiančiame mūsų kuopos „kinietiška mugė“, o birželio mėnesį švęsime savo parapijos bažnyčios įkūrimo šimtmečio jubiliejų.

Alma Launikonis

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

PROVIDENCE VYČIŲ VEIKLOS NUOTRUPOS

Entuziazmas yra žodis, kuris tinkamai apibūdina tai, ką mūsų pirmininkas William Placentini įskiepijo nariams, kurių užduotis buvo šeiminingai kulti balandžio 26 d. įvyksiančiame Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apygardos

suvažiavime.

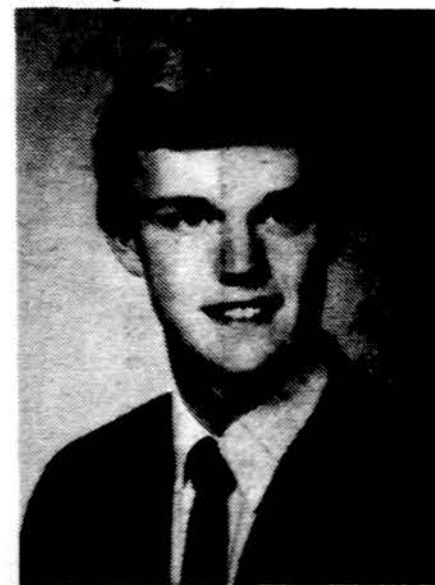
Apie šį suvažiavimą daugiau žinių bus suteikta vėliau šiose „Vyčių veiklos“ skiltyse. Paminėtina, kad Vic Mathieu tarpininkavo tarp Providence 103-čios kuopos ir Naujosios Anglijos apygardos valdybos rengimo darbo klausimais, o jam talkino kun. Gedvila, kuopos dvasios vadas.

Sveikiname Petrą ir Eleną Danisewich! Jų dukterė Diana Maria Holden buvo parinkta atstovauti Georgia valstijai „The Ten Outstanding Young Women of America“ konkurse. Šis konkursas pirmiausia išrenka vieną kandidatę iš

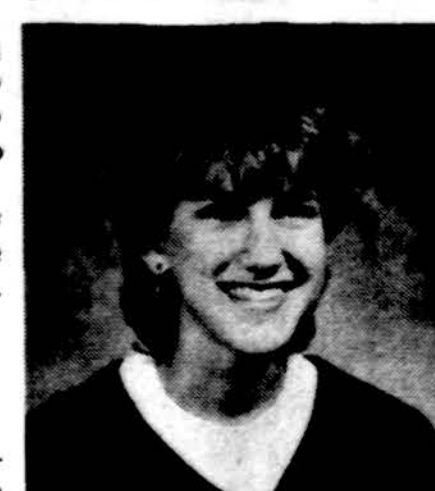

MŪSŲ ABITURIANTAI

Detroito lietuvių skautų ir skautių tuntų tėvų komitetas jau daug metų rengia „Kartą pavasarį“ pokylį, kuriame visuomenei pristatomi ir pageriami Detroito ir apylinkių lietuvių abiturientai. Šįmet „Kartą pavasarį“ pokylis įvyks birželio 21 d.; jame bus pagerbti arti 10 abiturientų, kurių tarpe yra šie asmenys:

Rimas P. Gilvydis, Dalios ir Jaunio Gilvydių sūnus, baigia Birmingham Groves aukštesniąją mokyklą. Priklausė National Honor Society, žaidė mokyklos lauko teniso komandoje, yra baigęs „Žiburio“ aukštesniąją lietuvištinę mokyklą. Priklauso sporto klubui „Kovas“, žaidžia krepšinį. Yra skautas vyti. Mėgsta tautinius šokių ir priklauso taut. šokių šokėjų „Audins“ grupei. Skambina pianinu. Rimas iš dviejų universitetų yra gavęs keturių metų stipendijas. Rimas Gilvydis planuoja studijuoti mediciną Michigan universitete.

Linus Udrys, Janinos ir Narimanto Udrių sūnus, baigia Groves gimnaziją. Linas veiklus ateitininkas, paskutinius dvejus metus ėjo pirmininko pareigas Detroito Karaliaus Mindaugo kuopoje. Linas baigė „Žiburio“ lietuvištinę mokyklą. Priklauso sporto klubui „Kovas“ ir tautinių šokių šokėjų grupei „Audins“. Būdamas gimnazijoje priklausė National Honor Society, Young Republicans, simfoniniam orkestrui ir lošė futbolą — „soccer“. Baigdamas gimnaziją „magna cum laude“, Linas buvo apdovanotas Presidential Academic Fitness Award ir University of Michigan, Dearborn, Chancellor's stipendija 4-iems metams. Žada studijuoti teisę.

Ateinančią savaitę pristatysime ir kitus šių metų abiturientus.

kiekvienos valstijos ir District of Columbia (į šią grupę pateko Diana Maria), o iš jų parenka laimėtojas. Ji pasižymėjo savo savanorišku visuomenišku darbu. Jos vyras šiuomet yra prokurorius JAV kariuomenėje, ir netrukus jodu išvyks į Vokietiją darbo sumetimais.

Un Ami de Lithuanie

152-OJI KUOPA RIVERHEADE RUOŠIA FESTIVALĮ

Tikimės, jog esate kalendoriuje pasižymėję šeštadienį, rugsėjo 20-tą dieną, ir niekur kitur tą dieną neįsipareigosite. Tą dieną juk įvyks antrasis metinis Lietuvių festivalis Riverhead mieste, New York, Riverhead Armory pastate prie Route 58.

Šalia skanaus lietuviško maisto bus ir šokių muzikos. Ir jauni ir jauni širdyse galės pasidžiaugti grupėmis „Long Island Dominos“ ir „Brass Release“. Taip pat ir kiti pasirodymai planuojami, kaip antai — pasižymėjusių jaunų dainininkų ansamblio „Harmonijos“ iš Brooklyn'o ir „Vėtrų“ šokėjų grupės iš Bridgeporto. Ši paskutinioji grupė gražiai atliko programą praeitais metais New Havene įvyksiančiame Lietuvos Vyčių visuotiniame suvažiavime.

mokymasi kasmet buvo apdovanojama pažymėjimais. Priklausė „Taikos“ grupei, o 1985 metų vasarą praleido Europoje, kaip kultūrinės istorijos kelionės dalyvė. Dešimtį metų ėmė pianino pamokas pas Carol Flower, aštuonis kartus dalyvaudama National Auditions. Imsrė mokėsi ir „Žiburio“ lietuvištinėje mokykloje, 1984 metais baigdama dešimtį jos skyrių. Kaip vietinės ateitininkų kuopos narė, ji Dainavoj dalyvaudavo Padėkos dienos ir žiemos kursuose. Nuo šio rudens nauja pradžia — The University of Michigan, Ann Arbor. Krysta socialinių bei humanitarinių mokslų pusėn.

Linus Udrys, Janinos ir Narimanto Udrių sūnus, baigia Groves gimnaziją. Linas veiklus ateitininkas, paskutinius dvejus metus ėjo pirmininko pareigas Detroito Karaliaus Mindaugo kuopoje. Linas baigė „Žiburio“ lietuvištinę mokyklą. Priklauso sporto klubui „Kovas“ ir tautinių šokių šokėjų grupei „Audins“. Būdamas gimnazijoje priklausė National Honor Society, Young Republicans, simfoniniam orkestrui ir lošė futbolą — „soccer“. Baigdamas gimnaziją „magna cum laude“, Linas buvo apdovanotas Presidential Academic Fitness Award ir University of Michigan, Dearborn, Chancellor's stipendija 4-iems metams. Žada studijuoti teisę.

Ateinančią savaitę pristatysime ir kitus šių metų abiturientus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.

Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nesaugo. Skelbimų kainos priimančiosios gavus prašymą.

Taigi tai, ką esame čia pateikę, ir daug, daug kitų pramogų turėtų jus pradžiuginti atsilankius į šį festivalį. Svarbiausia, kad galėtumėte susitikti su senais draugais, gal ir naujas draugystės užmegztį, ir, žinoma, aplankyti gražiąją Long Island vietovę. Ar norite sužinoti savo ateitį? Ar norite parsinešti į namus namie

gamintą maistą, rankdarbius? Galėsite viską įsigyti šiame festivalyje!

BL

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 W. 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100

10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLIS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofisai)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. 476-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; sešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINIS CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvės gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnėlės, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Prieš 45 metus prasidėjo

TRĖMIMAI NESIBAIGIA

Istorija negali užmiršti tautų kilnojimosi. Vieni bėgo nuo žinomo ar nežinomo priešo, kiti norėjo užimti svetimus kraštus. Jie savuosius gyventojus varėsi kartu su kariuomene. Taip ypač žinomi germanų genčių kėlimais iš vienos vietos į kitą, iš vieno krašto į kitą. Jie pasiekė net Ispanijos pusiasalį ir Afrikos šiaurę. Tai praeities istorija, bet bėsi ir baigi, kai pamatytai apie tuos nekaltus žmones, kurie buvo išžudyti, kurie pakeliui mirė ir kurie, įsikūrę svetimos žemės, susimaišė su vietos gyventojais. Iš to kilo naujos tautos, o vėliau ir naujos valstybės.

Tai istorija, kurią žinome tik iš knygų puslapių apie tautų kraustymąsi. Prieš 45-rius metus dar daugelis yra išgyvenę tas kosmariskas nuotakas, tą nakties slogutį, kurio nepatyrusiems net išaiskinti negalima. Priešas ir savieji, kuriuos užaugino ir išmaitino Lietuvos žemė, kartu gaudė, sunkvežimiais be jokio pasigalėjimo, krovė į gyvulinis vagonus, ir vėžė į tolimąjį Sibirą. Ten daugelis išgyveno sunkias kančias ir nuklėjo savo kaulais taigas, bent šykščiai dar pamaitindami savo išdžiūvusiais kūnais laukinius žvėris. Vienas antras, dar prisimintuos, kurie buvo vežami į Sibirą caro laikais, per šimtą metų susidarė tūkstančiai. Dabar iš karto buvo vežami tūkstančiai ir dešimtys tūkstančių, kurių tik maža dalis turėjo laimės grįžti prie savo šeimų.

Po 45-rių metų ir tie tautos įvykiai daugeliui tėra tik istorija, tik praeities nelemtis. Iš tikrųjų nėra lietuvių šeimos, kurios artimųjų ar giminių nebūtų palietę tas didysis kosmaras, kuris prasidėjo pirmaisiais trėmimais. Jie iki šiol nesibaigia nei pavergtose tėvynėse, nei svetimuose kraštuose. Daugelio tų perskirtų šeimų, kurių tėvai ar motinos badu ir šalčiu buvo išmarinti, vaikai jau suaugę ir net pasenę. Ir niekas, kas dar turi žmogišką atjautimą ir žmogišką širdį, negali užmiršti tos istorijos ir įvykių. Tai nuolat komunistų kartojamos žmogaus naikimo pastangos.

Apie trėmimus, apie vergiją, įvestą Sovietų užimtuose kraštuose ir pačioje Rusijoje, daug knygų yra parašyta ir išpildžių bei pergyvenimų perduota. Jie yra panašūs, bet kartu ir skirtingi, nes kiekvienas žmogus kitaip pergyvena tą kosmarinį įvykį, kiekvienas skirtingai pergyvena kančias, paniką ir mirtį. Apie trėmimus prieš 45-rius metus visame Pabaltijy, apie sunkius išgyvenimus Sibiro katorgoje, apie grįžimus ar naują kūrimąsi yra daug parašyta ir papasakota. Bet jau po tų įvykių kitaip viskas atrodo – žmogui pritrūksta žodžių viską parodyti tikrovėje. Tiek tautos, tiek pasaulio istorija net negalės pavaizduoti to laikotarpio išgyvenimus. Jau daugumas iš tremtųjų yra palaidoti ir negali net smulkmenų perduoti savo ainiams. Istorija žiūrės, apie tai skaitantieji po daugelio metų stebės tų buvusiu laukiniškumą, nesuprasdamą, kaip iš tikrųjų tas vyko ir kokios nuotakos buvo persekiojamų ir persekiojusių, kenčiančiųjų ir kankintojų.

Trumpam laikotarpy tie praeities įvykiai – didieji trėmimai iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų šiandien daugeliui jau yra nesuprantami. Jie yra virtę lyg legendomis, lyg istoriniais įvykiais, į kuriuos galima šaltai ir nesuinteresuotai žvelgti, juos permąstyti, juose net tam tikro įdomumo rasti, kaip nuotykių romane. Net tie, kurių tėvai ar artimieji paklojo savo kaulus Sibiro taigose, šiandien jau kitaip įsivaizduoja tą savo artimųjų mirtį ir išsiskyrimą iš šeimų. Jiems jau neatrodo, kad iš tikrųjų išgyveno artimieji arba tie, kurie turėjo ryšį su jais gyvais ar mirusiais. Tenka net nustepti, kaip galima šaltai kalbėti apie savo tautos pavergimą, net jį teisinant, o neprisiminti tų, kuriems priklausė meilė, pagarba ir dėkingumas.

Po daugelio metų pasikeičia vertinimas blogo darbo. Bet jis lieka visuomet tik blogas, jei jis istorijoje ir teisinamas. Ir okupanto bei lietuvių tautos priešo – komunizmo sistema – niek nepasikeitė, nepaisant, kad ją remia šio laiko didžiosios valstybės, žiūrėdamos tik savo politinių ar ekonominių interesų.

Bloga sistema, nepaisant, ar tai būtų politinė ar ideologinė sistema, netampa gera, jei ją praktikuoja ir kraštai be masinių trėmimų. Kai sužinome, kad yra nuteisti ir ištremti nesutinką su blogio sistema – komunizmu tokie, kurie geriau kenčia persekiojimus, kalėjimus ir mirtį, negu išduoda savo ištikinimus, mes tokius žmones laikome didvyriais. Jie yra tautos didvyriai, nes kovoja, kad jų tautiečiai nepasimestų ir nepasikęstų komunizmo materializme. Laikome tikėjimo didvyriais tuos, kurie neišduoda savo giliausių ištikinimų. Dievo, Bažnyčios ir neleidžia žaloti jaunimo sielų. Tokiais tremtiniais mes šiandien didžiuojamės – kaip kunigais Svarinslu ar Tamkevičium, tokiais žmonėmis, kaip Petkun. Skuodžiū ar Ješmantu ir daugeliu kitų. Mes jų negalime užmiršti ir negalime nepripažinti jų svetur užaugusių jauniesiems, kurie turės vyresniuosius pavaduoti.

Kartu ir po 45-rių metų mes viešai smerkiame bet kokį pasikėsinimą prieš žmogaus laisvę, tarnaujant komunizmui ar jo propagandai, nekritiškai pasitikint jų kalbinimais ir prisidedant prie jų kovos. Čia jau negalima teisinti tik naujumu, regima bloga valia, kai tremiami į Sovietų Sąjungą, tremiami į komunistinius kraštus kovojantieji prieš komunizmą ir komunizmo blogi ludininkai. Tai yra jau savos tautos, žmoniškumo, doros išdavimas ir tarnavimas svetimiems. Dar daugiau – tai tarnavimas valstybės ir tautos priešiui, koks yra Amerikai ir visam laisvajam pasauliui komunizmas. Jis nori svetimomis rankomis prateisti trėmimus ir tautų genocidą.

Po 45-rių metų didžiųjų ir pirmųjų trėmimų Lietuvoje ir visame Pabaltijy negalima nematyti KGB rankos, veikiantios svetimuose kraštuose. Komunizmui tarnaujantieji trėmimais komunizmo priešu atiduoda mirčiai. Trėmimas mirčiai yra gėda žmonijai, kuri šiandien gyvena žmoniškumo vykdomo idealais.

P.S.

Moterystė yra uostas audroje; bet dar dažniau – audra uoste.

S. Jonson

P. Senn

POP. JONO PAULIAUS II ENCIKLIKA APIE ŠV. DVASIĄ

Jau anksčiau iš Vatikano sluoksnių buvo žinoma, kad pop. Jonas Paulius II ruošia penktąją savo encikliką. Sekminių dieną miniai tikinčiųjų, susirinkusių Šv. Petro aikštėje, pats popiežius pranešė, kad gegužės 30 d. bus paskelbta jo paruoštoji enciklika, kuri prasidėsianti žodžiais, paimtais iš Mišios kalbama Nikejos ir Konstinopolio susirinkimuose formuluo Credo – Dominum et Vivificantem (Viešpatį ir Gaivintoją, tiksliau, Viešpatį ir gyvybės Dėvę).

Popiežiaus paaiškinimu, ši enciklika sudarysianti trilogiją su enciklikomis Dives in Misericordia ir Redemptor Hominis apie Dievą Tėvą ir Dievą Sūnų. Pastaroji enciklika bus apie Dievą Šventąją Dvasią. Ji, paruošta su gilia meile Dievui ir Bažnyčiai, turėsianti sužadinti tikinčiuosius gyvą pamaldumą ir trečiąjį Šv. Trejybės asmenį.

Enciklika „Dominum et Vivificantem“ yra jau penktoji šio popiežiaus enciklika, savo apimtimi daug ilgesnė už ankstesnias: „Redemptor hominis“ (1979.III.15) kalbėjo apie įsikūnijusį Dievą Žodį ir žmogaus Atpirkėją, „Dives in misericordia“ (1980.XII.2) – apie Dievą gailestingumą, „Laborem exercens“ (1981.IX.14) apie žmogaus darbą, „Rerum Novarum“ 90 metų sukakties proga, „Slavorum Apostoli“ (1985.VII.2) apie slavų tautų apaštalus Kirilą ir Metodijų.

Visos šios paminėtos enciklikos yra labai svarbūs šio popiežiaus dokumentai doktrinos požiūriu. Paskutinės enciklikos dviem pirmaisiais žodžiais „Viešpatį ir

Gaivintoją“ popiežius Bažnyčiai primena Šv. Dvasios dieviškumą. Šia enciklika Bažnyčios vadovas nori suaktualinti tikėjimą į Šv. Dvasią, pagyventi Bažnyčios misijinę veiklą, turint prieš akis ateinančią antrojo krikščionybės tūkstančio metų pabaigą ir įžengimą į trečiąjį tūkstantmetį.

Pranešdamas apie naujos enciklikos paskelbimą, popiežius paragino tikinčiuosius taip mels-tis: „Šventoji Dvasia, leisk mums kalbėti visomis šiolaišinio pasaulio kalbomis apie kultūrą, evoliuciją, socialinį, ekonominį ir politinį atgimimą, apie teisingumą ir išsilaisvinimą, panaudojant informaciją socialinio bendravimo priemonėmis“.

Enciklikos apie Šv. Dvasią ypač laukė grupės, kurios vadinasi „Atsinaujinimas Šv. Dvasioje“ (charizmatikai, sekmininkai), kuriems priklausė visame pasaulyje apie milijonus katalikų. Jie nori ir laukia, kad Bažnyčia Šv. Dvasiai pripažintų išimtinai centrinę vietą ir ir drauge būtų pabrėžtos Šv. Dvasios ypatingos dovanos (charizmos), kaip pranašavimas, ligonių gydymas, kalbų dovana ir kita, kurios buvo labai ryškios pirmaisiais Bažnyčios amžiais, kurias minimos grupės tiki dabar turinčios. Bet naujoji enciklika apie tai nekalba. Joje yra išdėstytas tradicinis Bažnyčios mokslas apie Šv. Dvasią ir jos veikimą (Gaivintoją) Bažnyčioje.

Šv. Dvasia veikia Bažnyčioje ir žmonijoje

Tikras dalykas, kad kiekviena enciklika yra popiežiaus dvasinė

autobiografija. Tai ypač ryšku paskutinėje pop. Jono Pauliaus II „Dominum et Vivificantem“ enciklikoje. Jos stilius ir forma atskleidžia, kad enciklikos autorius ją paruošė savo dvasinių refleksijų įtakoje, pasirinkdamas temą, kuri yra jam brangi ir sava.

Dėl to šis dokumentas nėra naujos doktrinos statinys, nėra teologinis traktatas apie Šv. Dvasią. Jis yra daugiau refleksijos pop. Jono Evangelijos (16, 7) žodžių: „Jums geriau, kad aš iškeliauju... O nukeliauvis aš jums atsiųsiu Globėją. Jis nuteis ir parodys pasauliui klaidą dėl nuodėmės, dėl teisybės, dėl teismo“. Net ir kieti popiežiaus žodžiai apie dialektinį ir istorinį materializmą, taigi ir marksizmą, kaip didžiausią pasipriešinimą Šv. Dvasiai, yra daugiau filosofiniai-teologiniai teiginiai, paimti iš popiežiaus patirties, išgyventos komunistinėje režime. Tai rodo, kad ir toks sakinytis apie ateizmą: „Jis kovoja su religija pasirinktais būdais ir metodais, pagal vietą ir istorines aplinkybes, kad išrautų religiją iš visuomenės ir kiekvieno žmogaus širdies“. Juk tai yra pavaizdavimas to, kas vyksta kai kuriuose Rytų Europos kraštuose...

Suprantama, kodėl pop. Jonas Paulius II neliečia ekumeninių temų ginčo tarp Vakarų ir Rytų Bažnyčių dėl „Filioque“, kaip lygiai gausios Rytų Bažnyčios patristinės teologijos apie Šv. Dvasią. Ne toks yra popiežiaus uždavinys.

Dabar paaiškėjo, kad enciklikos „Dominum et Vivificantem“ apmatus pop. Jonas Paulius II jau

turėjo 1983 Šventaisiais atpirkimo metais. Pusė enciklikos lenkų kalba jau buvo parašyta 1985 m. Taigi dabartinė enciklika nuo Atpirkimo metų pratešama į „Didįjį 2000 metų jubiliejų“ – nuo Šv. Dvasios atsiuntimo, kuris yra atpirkimo atbaigimas.

Štai dėl ko paskutinė pop. Jono Pauliaus II enciklika nėra sausas platus ir gilus traktatas apie Šv. Dvasią, nors jis parašytas ir popiežiaus. Tai yra tik pradžia, paskatinimas paruošti ateities metus ir ypač išgilinti ir gaivinančią gyvybę teikiančią Šv. Dvasią, jos veikimą istorijos eigoje. Kaip Dievui Tėvui priskiriama kūrimas, Dievui Sūniui – atpirkimas, taip Dievui Šv. Dvasiai – gyvybės teikimas.

Pop. Jono Pauliaus II naujoji enciklika yra labai svarbi katalikų Bažnyčios gyvenime. Ji turi sužadinti naujų jėgų ir suteikti Šv. Dvasiai jau priklausančią centrinę vietą Bažnyčioje.

Neseniai vienas italų plačiai skaitomas laikraštis padarė savo skaitytojų apklusimą ir rado, kad iš 100 asmenų 12 teisingai atsakė į klausimą: „Kas yra Šventoji Dvasia?“

Tad ir ne tik Italijoje Šv. Dvasia yra lyg tas Atėnų Aeropage „Nežinomas Dievas“. Ir tai ne tik laudyje, bet ir teologijoje, liturgijoje, sakramentų teikime, krikščioniškoje antropologijoje, istorijos supratime, katekizacijoje. O iš tikrųjų tik Šv. Dvasia atskleidžia Kristų tiek visoje Bažnyčioje, tiek konkrečiame krikščionių gyvenime.

Bažnyčios trečiasis tūkstantmetis

Skelbdamas pasauliui encikliką apie Šv. Dvasią, popiežius Jonas Paulius II, ypač paties žodžiais, tariant, nenorėjęs pilnai ir išsamiai išdėstyti gausią teologinę doktriną apie Šv. Dvasią, o tik išmąstyti, pateikti savo refleksijas. Tai daro tarsi raitais, kurie sukasi apie centrinę ašį – Šv. Dvasią.

Pop. Jonas Paulius II tarsi stovi šio amžiaus pabaigos balkone, iš kur stebi horizontą šių dienų civilizacija, ypač ta, kuri turi moksliskai techniską pobūdį, o drauge ir mirties ženklus bei pažymius, kurie šiandien taip labai ryškūs. Tie mirties pažymiai yra neribotas ginklavimasis, tiesiog lenktynės, o jose pavojus susinaikinimui. Taip pat abortai, eutanazija, badas, nuolatiniai karai, pasikėsinimas į žmogaus gyvybę organizuotu ir net tautautiniu terorizmu.

„Tamsios materialistinės civilizacijos spalvos, o ypač tie mirties ženklai, kurie didėja Sociologiskai istoriniame paveiksle, – klausia popiežius, – ar visame tame nesigirdi šauksmas Šventosios Dvasios, kuri duoda gyvybę ir gyvenimą?“. Virš vilties ir žmogiškosios nevilties, virš iliuzi-

jų ir apgaulės, kurią gimdo materialistinės minties ir gyvenimo sutemos, popiežius pateikia krikščionišką tikrumą, kurį Šv. Dvasia „dvelkia, kur tik nori“, o mes esame Šv. Dvasios pirmonys. Tai reiškia, kad krikščionis su visu asmeniškų pesimizmu, gyvena nepalaužiama viltimi, nes Šv. Dvasia parodo klaidą dėl nuodėmės. Nepaisant baisios realybės, dvasinio nuosmūgio, popiežiaus enciklika yra vilties geroji naujiena šiame pasaulio istorijos laikotarpyje. Tikta tikėjimas, kad istorijoje veikia Dievo Dvasia, kuri yra trečiasis Šv. Trejybės asmuo, pasiūsta pasauliui Kristaus po jo mirties, prisikėlimo ir įžengimo į dangų, yra tos vilties pagrindas. Šią viltį ypač pabrėžia Šv. Jono Evangelija. Apie tai popiežius plačiai kalba pirmoje enciklikos dalyje. Ta Dvasia, kuri yra Viešpats, duoda gyvybę suvauju „dvelkimu“, jėga: Ji įvykdė Kristaus įsikūnijimą, pagimdė Bažnyčią. Ji turi dominuoti visame krikščionies tikėjime ir gyvenime.

Enciklikos aktualumas yra tas, kad ji kelia krikščionių dėmesius ir pamaldumui tą, kurį pop. Benediktas XV pavadino „Didžiojo Jubiliejaus“ akivaizdoje kviečia tikinčiuosius žvelgti plačiau ir giliau, žinant, kad „Dvasia dvelkia, kur tik nori“. Cituodamas Vatikano II susirinkimo žodžius, pop. Jonas Paulius II tvirtina, kad Šv. Dvasios veikimas siekia ir už regimojo Bažnyčios kūno, t.y. visus geros valios žmones.

J. V.

MEŠKERIOJIMO PARODA

Chicago's Shedd akvariume vyksta meškeriojimo paroda. Paroda atveža iš Muselėmis meškeriojimo muziejaus, Manchester, Vermont. Joje yra garsių meškeriojotojų meškerės ir blizgės, k.t., Ernest Hemingway, Zane Grey, Bing Crosby ir Herbert Hoover, o taip pat ir spalvingos senos laišoms gaudyti muselės. Paroda, apimanti 500 meškeriojimo, tęsiasi iki rugsėjo 7 d. Muziejus veikia kasdien nuo 9 iki 5. Įėjimas 2 dol. suaugusiems, 1 dol. vaikams ir 50 centų pensininkams. Ketvirtadieniais įėjimas nemokamas.

Linus Kojelis dėkoja už jam įteiktą Pabaltiečių komiteto „Baltic Freedom Award“. Iš kairės: apdovanotieji sen. D. Riegler, kongr. W. Carney, dr. J. Valaitis – Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai, ir Linas Kojelis, Baltųjų Rūmų pareigūnas.

Kažkur aukštai čiro neversys, bet jo balsas skambėjo dusliai, lyg ateitų iš toli, iš anapus debesų. nes čia pat, po keleivių kojomis, visi tie vabzdžiai, kurių daugybė knibždėjo kiekvienoje pievos pėdoje, rėkė saviškai ir dusliu gražiausiu paukščių muzika.

Tik sodyboje, gale pūdimui skirto rėžio, kurio staigus pakilimas ir viršų paslėpė dalį trobesių, aiškiai girdėjosi vistų kudakavimas, o ganykloje, kurią keleiviai jau buvo praėję, užtesu, ilgesingu baubimu garsinosi karvė. Kūteje buvo likęs jos trijų dienų veršelis, ir jos pritvinkęs tešmuo jai priminė, jog būtų laikas jį vėl pamaitinti.

Kai Pleškio jaunimas pasiekė ežią, merginos suko į taką. Pranas nukėlė kepurę pasisveikindamas, sulėtino žingsnius ir praleido merginas pirmą. Jis tuoj pastebėjo, kad jaunesnioji, kurią Elzė pavadino Marcelė, buvo labai daili geltonkaskė ir, kai ji į jo pasveikinimą kažką tarė ir nusišypsojo, jos didelės akys juokėsi.

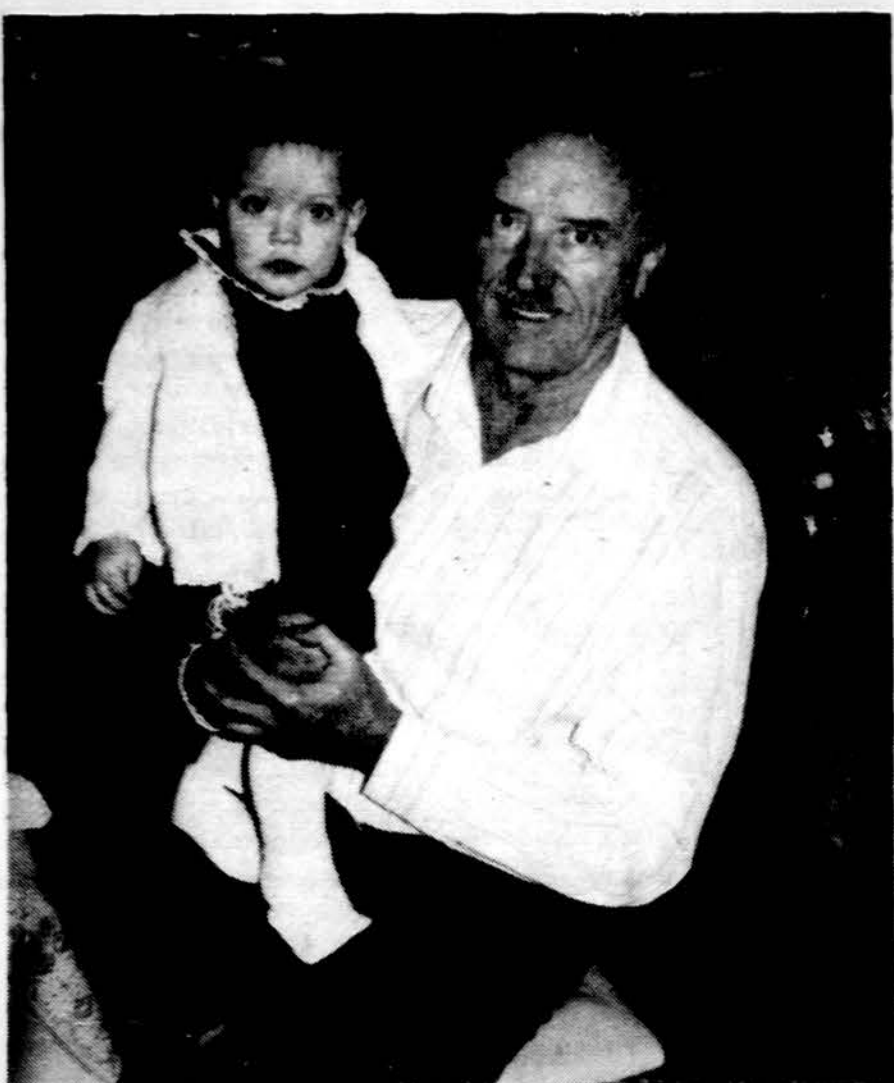
Tokių akių ir tokios šypsenos vaikas dar nebuvo matęs, pasijuto kaip pagautas ir niūriai iš paskos tylus, galvą panarinęs, vis galvodamas: – Gerai, kad aš tave, mergele, sutikau. Kad tu ežiomis eini ir kaldūnus valgai, man nė kiek nesvarbu, o darbininkės į kelmynę man reikės. Taip ir žinok, jog šis susitikimas nors ir pirmas, bet ne paskutinis.

Pasidžiaugęs tokiomis saldžiomis mintimis, staugia surimtėjo, kakteje išsiveržė gili raukšlė, nes jam parūpo, ar kas iš pašalinių tokią netvarką jo galvoje nebus pastebėjęs.

– Kas čia su juo šiandien darosi? Virš galvis retėja – Pleškio šeimos visi anksčiau nuplikdavo, – o čia tokios kvailios mintys jo galvoj pradėjo rikiuotis. Negi ta mergė savo dailiomis akutėmis bus jį apkėrėjusi?

Prie tos laukų idilijos labai derinosi visi garsai, kuriuos tik keleivių ausys įstengė pagauti.

(Bus daugiau)

Dr. Rimvydas Sidrys su savo anūke Vija Sidryte.

PAGARBA MANO TĖVUI

Neseniai man krito į akis šis Tėvų dienos paaiškinimas: „kaip Motinos diena, tik neįleidži tiek daug dovanoms“. Nežiūrint, kad ta yra gana nesudėtinga mintis, ji pagauna esmę to prieštaraujančio požiūrio, kaip visuomenė žiūri į tėvus. Tas paaiškinimas pripažįsta tėvų svarbą mūsų gyvenimuose, kai tuo pačiu laiku ištemia jį į antrinę poziciją. Kadangi visuomenė skiria atskiras roles tėvams, mes žiūrim į tėvą ir mamą kaip į du skirtingus aktorius vaiko pasaulio scenoje, su mama paprastai būnant pirmojoje. Bet mes negalim visiškai kaltinti visuomenės dėl to, kurios turi biologinius ir aplinkinius pagrindus. Ir laimė, kad tos stereotipinės roles pamažu keičiasi. Su dramatiškai kylančiais skaičiais dirbančių mamų, šiandien vyrai yra priversti būti daugiau veiklūs ir įsitraukti į savo vaikų gyvenimus. Iš tikrųjų šių dienų „modernaus tėvo“ veikla net pasidarė madinga.

Ką mes dabar laikom nauja ir modernia sąvoka, tikrai tėra tik išsipildymas sveikų ir išmintingų principų. Mūsų Tėvėlis visada buvo „modernus tėvas“ ir kartu su Mamyte sėkmingai užaugino devynis vaikus. Kai mes buvom jauni, jis pakeitė šimtus vystyklų, linksmindavo mūsų vonias žaidimais ir burbulais, maitino mus ir žaidė su mumis. Bet tėvo pareigos jam reikė daug daugiau, negu tik pagalba Mamytei su nesibaigiančiais darbais didele šeimoje. Jo tėviška meilė apima daug ypatingų bruožų. Šie bruožai yra geriausios dovanos, kurias tėvas galėtų perduoti savo vaikams, padaro jį labai nepaprastą tėvą, verta pagarbos šią Tėvų dieną.

Vienas iš Tėvėlio bruožų yra drausmė. Nuo pat trejų ar ketverių metų mes kartą atsėsdavom su juo ir mokėmės skaityti lietuviškai iš „E“ knygos. Jis ne tik išmokė mus skaityti lietuviškai, bet griežtai laikė lietuvių kalbą šeimos tarpusavio santykiuose. Kai gavom televiziją, Tėvėlis apribojo mūsų žiūrėjimą į savaitgalius – ir tik tada, jei buvom paskaitę lietuviškai. Ir baisiausia, mūsų nuomone, buvo, kad mūsų kas antras šeštadienis buvo pavogtas lietuviškai mokyklai, kuri buvo 80 mylių nuo namų. Taigi mes pripildėm savo laisvas valandas baletu ir meno pamokomis, namų darbais, mokantis pianino, skaitant ir žaidžiant. Mūsų protai, kūnai ir vaizduotė buvo priversti tokiu laipsniu aktyvumo, kurio niekad nebūtumėm pasiekę, jei būtų mums praleidę tas valandas prieš televiziją. O nežiūrint, kad mes baisiai nemėgom važiuoti į lietuvišką mokyklą, ji idėję ir

mus gilesnį pažinimą, supratimą ir artumą mūsų paveldui, kuris padeda apibrėžti mus kaip asmenybes šiandien.

Dar vienas iš Tėvėlio bruožų yra pavyzdys. Tėvėliai davė vadovavimą ir struktūrą mūsų gyvenimui be daug nemalonių paskaitų ar priekabingumo. Dauguma Tėvėlio mokymo buvo duodant pavyzdį savo gyvenimu. Jis išmokė mus tikėjimo svarbą savo paties stiprių tikėjimų ir kas sekmadienį lankymu Mišiu. Mes išmokom laiko svarbą, matant, kaip jis pats niekad negaišo savo laiko. Tėvėlis vis turi keturias ar penkis knygas, kurias skaito vienu laiku, ir prenumeratas kokio dvidešimt ar trisdešimt laikraščių ir žurnalų. Jis rašo straipsnius, skambina pianinu, sodininkauja ir yra virėjas, smarkus šachmatininkas ir puikus fotografas. Kai mes kasdien matydavom jį minkštintą, nantis ar sportuojant ir vengiant rūkyti ir gerti, mes išmokom pagerbti savo kūnus. Gal jis galvojo, kad vien tik jo pavyzdys nebuvo pakankamas paskutiniui atžvilgiui, nes jis susitarė su mumis negerti ar nerūkyti nuo gimnazijos iki dvidešimt metų amžiaus. Visi devyni iš mūsų išlaikė tą susitarimą – ir išmokom daug santūrumo taip pat! Jis išmokė mus suprasti savo vertę, kaip individų, būdamas patis stiprus individualistas. Kitų nuomonių, madingos mintys ar kas populiariau niekad jam neturėjo įtakos. Kai visi nešiojo kaklaraiščius, Tėvėlis nešiojo slėpą.

Ir pagaliau Tėvėlio didelė dovana mums buvo jo begalinis dorumas. Jis vis duoda – labdarę, organizacijas, žmonėms, bet daugiausiai savo vaikams. Tėvėlis yra apmokėjęs maždaug penkiasdešimt aštuonių metų universitetinio mokslo, kurio rezultatas buvo devyni bakalaurai, trys magistrai, trys daktaro laipsniai ir vienas doktorantas.

Jis dovanavo mums ne tik formalų švietimą, bet taip pat ir padėjo mums įsigyti pasaulinį išsilavinimą. Nors Tėvėlis dirba smarkiai savo profesijoje, jis niekad neleidžia darbiui viršyti jo šeimyninio ar asmeninio gyvenimo. Jis dirbo šeimos labui, ne kad pasiektų turtą. Užtūrėjęs prabangų namą ar brangias mašinas, mes turėjom puikias atostogas visoje Šiaurės Amerikoje ir Europoje. Jis davė mums progą matyti agonių raudonus laukus, istorijai paskendusius miestus, lietuviškus kaimus ir supažindino su žaviomis kultūrom ir patraukliais svetimšaliais. Net kai tėvai keliaudavo be mūsų, mes vis vien pergyvenom jų keliones

ALT SĄJUNGOS SEIME

Suglaudinti gretas pagrindiniams darbams

JURGIS JANUŠAITIS

Iškilmingame seimo posėdyje pirmoji paskaita turėjo būti Vytauto Meškauskio „Tarptautinė politika ir Lietuvos byla“. Deja, prelegentas į seimą negalėjo atvykti. Kaip buvo pranešta, jis sunegalavo širdimi ir kelionė buvo atidėta. Todėl jo vietoje paskaitą skaitė antrasis paskaitininkas inž. Jonas Jukūnas, turėjęs kalbėti darbo posėdyje po pietų.

Paskaitos tema: „ALT s-ga šių dienų lietuviškuose politiniuose vingiuose“. Iš paskaitos pavadinimo buvo numanu, kad prelegentas giliau pažvelgs į sąjungos įnašą bei užsiangažavimus vadinamoje lietuviškoje politikoje išsivijioje, dirbant politinės veiklos baruose.

Inž. Jonas Jukūnas puikus kalbėtojas. Kalbėtojas mūsų politinės veiklos ėjimus aptarė, cituodamas kitų pasisakymus Drauge, Dirvoje, Tėviškės žiburiuose, Akiračiuose, Pasaulio lietuvių ir kit. Ilgiau stabtelėjo prie praėjusią vasarą ruošto laisvės žygio. Šis žygis, kalbėjo prelegentas, atkreipė ypą Europos valstybių didelį dėmesį. Apie jį rašo Europos spaudoje, kalbėjo radijo ir televizijos komentatoriai. Iš viso spaudoje parašė apie 500 gerų, Lietuvos problemas nagrinėjančių straipsnių. Dėl to siūto okupantai.

Kaip vertino žygį mūsų spaudoje? Pacitavo neigiamus atsiliepimus iš PL ir Akiračių. Tokie atsiliepimai garbės lietuviams nedarė. Prelegentas palietė Lietuvos krikštą 600 metų sukakties minėjimo reikalus ir pasirošimo tam minėjimui eiga. Paryškino JAV LB krašto valdybos pirmininko Algimanto Gečio ir vysk. Pauliaus Baltakio pasisakymus tuo reikalu, o taip pat ir Vilniaus vyskupijos reikalu. Atrodė, kad mūsų aukštoji dvasiškija daugiau linkusi tik klausimui nekelti, nieko nepasakyti. Jeigu nieko nedarysime, nepasakysim, tai mums niekas nieko ir neduos. Nuolaidumas dar niekada naudos neatnešė. Aptarė šv. Kazimiero minėjimą Kanadoje, tuo reikalu ten priimtą rezoliuciją, kuri nepilnai išreiškianti lietuvių tautos siekimus. Išskėlė didelį rūpestį dėl OSI veiklos ir sužymėjo gaires, kaip tuo reikalu turėtų rūpintis mūsų veiksniai.

Susumuodams paskaitos mintis, prelegentas nurodė dvi

Tėvėlio nuotraukose ir jų atvežose dovanose. Mūsų fantazijos sukelėdavo Kinijos kultūra, gaunant raudonus šilkus ir dailias vėduokles. Mes pavirtom Bora-Bora vietiniais, apsirėngę ju „batik“ medžiagom. Afrikos aukso kasyklos atsirado prieš akis, mums gavus žėrinčius apyrankes. Brazilijos džunglių gyvenimas augo pas mus tėvų atvežose iguanose. Mūsų namas buvo eklektinė, idomi aplinka. Mes gyvenom vaiko muziejuje, pripildytu filipinietiškais baldais, morokietiškais stalais, afrikietiškom ir lietuviškom skulptūrom, lėm iš visų kraštų, Venecijos stiklais ir italiskom statulom.

Jei mūsų jaunystė atrodė lyg buvo ideali, galbūt taip yra, nes ji beveik tokia ir buvo. Kai aš sutinku ir matau, kiek vaikų kenčia ir vėliau turi sumišiusus gyvenimus dėl savanaudiškų ar pasiūlusiu tėvų, aš jaučiuosi labai laiminga, kad turėjau tokius puikius tėvus. Bet aš pažįstu daug gerų, patenkintų šeimų, taip pat su meilais, besidominčiais tėvais. Nežiūrint, kad jiems nėra dažnai sakoma, jie yra labai vaikų vertinami. Tai yra tie tėvai, kurie paaugojo dalį savęs, kad duotų savo vaikams geresnį gyvenimą, už ką mes juos pagerbiame šią Tėvų dieną.

Daina Sidrytė-Urbaitienė

JAV LB VEIKIA ČERNObYLIo KATASTROFOS REIKALUI

Ukrainoje Černobylio jėgainėje įvykus branduolinio reaktoriaus katastrofai, JAV LB atstovai Washingtono deju pastangas iš JAV-ių valdinių įstaigų gauti žinių apie radiacijos kiekį Lietuvoje ir jos galimą neigiamą poveikį Lietuvos gyventojus ir krašto ekologijai. Buvo susisiekta su Valstybės departamento, Gynybos departamento, Energijos departamento atitinkamų skyrių pareigūnais ir JAV Gamtos apsaugos agentūra. Pirmąją katastrofos savaitę Pabaltijį liečiančių žinių neturėta, tad visos idėtos pastangos buvo veltui. Kiek vėliau, specialiam prezidentiniam tautos sambūriui (task force) visus įstaigų duomenis suvedus, JAV LB atstovui pavyko gauti oficialią radiacijos stovio Lietuvoje interpretaciją.

JAV-ių valdžios pareigūnų prietoji nuomonė dėl tuometinio radiacijos stovio Lietuvoje rėmėsi duomenimis gautais iš demokratinių, Sovietų Sąjungos kaimynystėje esančių, valstybių, duomenimis gautais per oro satelitus ir tų duomenų interpoliaciniais apskaičiavimais. Kaip žinoma, Sovietų Sąjungos gamtos apsaugos institucijos jokių duomenų neteikė ir netgi bandė nuo krašto gyventojų įvykusią ekologinę katastrofą nuslėpti. Amerikiečių mokslininkų nuomone, atsivėlgiant į Lietuvos geografinę padėtį ir Lietuva palietusias radioaktyvaus oro sroves, radiacijos lygio Lietuvoje būtų 200 kartų virš normalaus. Padėtį pagerino faktas, kad pirmosiomis katastrofos savaitėmis lietus Lietuvoje kaip ir nebūta. Išvadoje, dabartinio metu gyvybinio pavojaus Lietuvos gyventojams nėra. Kiek tai liečia ateitį, spėjama, kad 20-30 metų eigoj Lietuva palietusi radiacija pakels jos gyventojų susirgimą įvairiomis vėžio rūšimis ligomis dviem ar trim procentais. Kaip minėtas radioaktyvumo lygis palies gimimus ir vaikų vystymąsi LB atstovai atsakymo nepavyko gauti.

Spaudos konferencija Chicagoje

Š.m. gegužės 6 d. JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Danguolės Valentinautės ir informacijos direktoriaus Mykolo Drugos iniciatyva, artimai bendradarbiaujant su Amerikos Baltų Laisvės Lyga, naujai įruoštos būstinės patalpose sušaukė spaudos konferenciją. Konferencijos tikslas – amerikiečių pa-informavimas apie Černobylio nelaimės pasekmes Lietuvai. Konferencijos metu pranešimus pateikė buvęs Lietuvos Atominės energijos komisijos narys dr. Kazys Eringis ir JAV-ių Gamtos Apsaugos agentūros (EPA) vidurio vakarų rajono administratorius inž. Valdas Adamkus. Spaudos konferencijoje dalyvavo apie 50 asmenų, jų tarpe dviejų Chicago televizijos stočių, kelių amerikiečių laikraščių, JAV senatoriaus A. Dixon atstovai. Spaudos konferencija rado atgarsį televizijos perduotų žinių metu ir spaudoje.

Išskirtinai išsamų straipsnį išspausdino „Southwest News Herald“ gegužės 8 d. laidoje.

Informacija Lietuvai

JAV LB Krašto valdybos pirm. inž. Alg. Gečiui š.m. gegužės 7 d. lankantis Washingtono Specialių Kvotų Įstaigos (OSI) reikalais, buvo aplankyta ir Amerikos Balso lietuviškoji tarnyba. Pokalbio metu su naujuoju skyriaus viršininku Jurgiu Blekaičiu patirta, jog Amerikos Balsas apie Černobylio nelaimę Lietuvai plačiai informavo. Visa eilė pokalbių su išsivijioje gyvenančiais lietuviams gydytojais, jėgainių specialistais, fizikais buvo perduota į Lietuvą. Perduota Chicagoje vykusios spaudos konferencijos pareiškimų tekstai. Sovietams užsienio transliacijas tuo metu smarkiai trukdant, jos buvo kartojamos, norint Lietuvos gyventojus apsaugoti nuo gresiančio radiacijos pavojaus.

Bandymai ryši su Lietuva užmegzti pirmųjų kelių savaitių eigoj nebuvo sėkmingi. Kiek vėliau gauta žinių, jog Lietuvos gyventojai radiacijos apsaugojimo reikalą daug informacijos gavo iš Lenkijos radijo bei televizijos stočių, o estai – iš Suomijos.

LB atstovai palaikė artimus ryšius su Washingtono veikiančia Ukrainiečių Kongreso komiteto ryšių įstaiga, o Philadelphiajioje su Ukrainiečių Žmogaus teisių organizacijos vadovybe. Krašto valdybos pirm. A. Gečys gegužės 10 d. LB-nei atstovavo Philadelphiajioje suruoštoje protesto demonstracijoje. JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narė Daiva Kezėnė dalyvavo New Yorke prie Jungtinių Tautų ukrainiečių

suruoštoje demonstracijoje ir ten pasakė kalbą. Š.m. gegužės 9 d. Valstybės departamentui sukvietus visuomenės atstovus painformavimui dėl Černobylio, JAV LB ir Amerikos Baltų Laisvės Lygai atstovavo Virginija Gureckienė.

Ateities veiklos planai

Žinant, kad Ignalinoje statoma branduolinė jėgainė savo statybine konstrukcija prilygsta katastrofą pergyvenusiai Černobylio jėgainei, JAV LB Visuomeninių reikalų taryba yra savo veiklai pramačiusi tokį planą:

1. Prašyti Lietuvai kaimyninių valstybių ir tarptautinių atominę energiją prižiūrėti institucijų, tarpininkauti Maskvoje Ignalinos jėgainės statybą sustabdyti.

2. Sovietams to reikalavimo nepatenkinus, daryti viską, kad Ignalinos jėgainė būtų apsaugota moderniosios technikos naujaisiomis priemonėmis, pvz. įrengiant betonines apsaugos sienas (containment chamber), ir pan.

3. Veikti į tarptautines mokslo organizacijas, kad atiteity visame pasaulyje būtų leidžiama vykdyti atominį jėgainių inspekciją ir viešai būtų skelbiami prašingiečiai jėgainių apsaugoje.

4. Nekeliant nepagrįstos baimės ar visuomeninės panikos, prašyti JAV Komunikacijos agentūrą, per Amerikos Balsą ir Laisvos Europos Radiją siunčiamose transliacijose nuolat įdėti atominį jėgainių apsaugos problemą. Taip pat iš Sovietų reikalauti sąžiningo pranešimo jėgainių apsaugos klausimu, kad tuo pasaulio viešoji opinija būtų teigiamai nuteikta.

Sag.

BAISUSIS BIRŽELIS

Nuo maro, bado, ugnies ir karo. Gelbėk mus Viešpatie taip giedodavome Lietuvoje.

Rašyt. Česlovas Grincevičius „Drauge“ gegužės 24 rašo: „Mes vyresnioji generacija buvom aki-vaizdus liudininkai, kai Lietuvai išliko pati šurpaušioji tragedija, kai staiga atsivėrė lyg pragaro vartai... Argi ne mūsų pareiga kiekvienam pagal savo pa-šaukimą apie tai kalbėti tiems, kurie po mūsų gyveno?“

Jaunieji, kurie nėra patys to patyrę ant savo kailio, nėra pergyvenę, ką pergyveno jų tėvai, niekad negalės suprasti ano košmaro. Tai ir bandžiau kaip sugebėdamas vieną kitą epizodėlį iš anų ir vėlesnių laikų įvykių perkelti į knygą.“

Tą žodį košmaras pasakė ir a.a. dr. Viktoras Sniečkus (šiomet mirė Kanadoje) 1944 vasarą, kai mudu su šeimomis arkliais vežimėliais per kliūtis slinkome į vakarus. Jo užklausa, ko tu begi kaip Juozapas su Marija ir vaikeliais į Egiptą nuo savo brolio. Jis atsakė: bėgu nuo košmaro. Knygą apie raudonąjį ir rudąjį košmarą turime. Jai perskaityti ir jų pergyventi

nelengva – reikia fantazijos. Mums reikia audio-video filmo, apie Lietuvos žmonių naikinimą 1940-1950 laikotarpy. Nebūtina vienu kartu viską, bet epizodus. Šiandien fotografijos technika aukšta, vaidintojų atsiras. Išlaidos nebūtina didelės. Chicago operos nuostolingos, nes vienkartinės ir tik vietiniai gali pasi-čiaugti. Toks istorinis audio-video filmas kokios 1 valandos bus suprantamas mūsų jaunimui. Bėgome nuo istorijoje negirdėto košmaro. Tai įvyko 20 amžiuje. Tai įvykdė ne kokie karaliai, bet proletarų kilmės Stalinas – Hitleris.

S. S.

NAMŲ APSAUGA, IŠVYKUS ATOSTOGOMS

Chicago policijos skyrius siūlo septynis priemones apsaugoti nuo aplėšimų išvykus ilgesnėms atostogoms.

1. Paprašyti kaimyno, kad paimtų paštą ir nupjautų žolę bent kartą į savaitę.

2. Paduoti raktą patikimam kaimynui, prašant kad protarpiais namus peržiūrėtų.

3. Patikrinti, kad visi langai ir durys būtų užrakinti.

4. Įjungti specialius laikrodžius, keliuose kambariuose, kurie šviesas įjunginėtų ir išjunginėtų skirtingais laikais. Paprašyti kaimyno, kad nustatytus laikus pora kartų pakeistų.

5. Savo vaikams pasakyti, kad kitiems vaikams apie atostogų planus nekaltėtų, kol nebūtų grįžę.

6. Nenaudoti telefono atsakymo aparato, išvykus ilgesnėms atostogoms, nes dažniau paskambinus, nesunku suprasti, kad esate išvykę.

7. Kaimynui palikti informaciją, kaip, reikalui esant, jus pasiekti.

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos suvažiavimas St. Petersburg, Fla., balandžio 16-17 dienomis. Prezidiumas iš aplinkinių atstovų. Iš kairės: D. Arlauskienė – Sunnys Hills P. Griskelis – Miami, L. Bajorūnas – Aukšinio Kranto, R. Česonis – Atlantas, J. Janušaitis – Daytona Beach, prie mikrofono A. Karmienė, prie jo dešinėje A. Armalis, vadovavęs susirinkimui. (Nėra nuotraukoje J. Carlos – Juno Beach apylinkės).

OPEN APPEAL TO PRESIDENT RONALD REAGAN

Dear Mr. President:

The Soviet Union has forcibly extended its power and domain over vast areas of the globe, imposing harsh restrictions on the populations it holds captive, distorting the rule of law into institutionalized state terror, unabatedly committing human rights abuses for 60 years. Bolshevik and Soviet rulers have tortured, maimed, enslaved and murdered more people than anyone in history — exceeding even Hitler's Third Reich.

You, Mr. President, are among the few world leaders who recognize the true nature of the U.S.S.R. During your presidency, as you yourself remind us, not "one square inch" of free world soil has been conquered by communist forces. That is a record of which you can be proud.

But, Mr. President, are you aware that within your own Administration there are people bent on accommodating Soviet goals, legitimizing its oppressive legal system, working with the notorious Soviet secret police, the KGB, and collaborating with Soviet oppressors? Only you, Mr. President, can change the course of open collaboration with the Soviets which has been taken by the Office of Special Investigations, within your own Department of Justice.

We respectfully submit the following for your consideration:

★ The tragedy of Hitler's perpetrated Holocaust cannot be underestimated or forgotten. History must record Hitler's atrocities, both for the sake of the victims and for future generations.

★ For those same reasons, the genocide committed by the communists, beginning with the first days of the Bolshevik coup and continuing to this present day in the Gulag, must not be disregarded. History cannot ignore the millions of victims of the Ukrainian famine nor the massive deportations and executions of Balts and others.

★ All war criminals — both Nazi and communist — should be punished. There can be no haven for any war criminals in the free world.

★ The captive nations of Eastern Europe, if they were free, would punish the authors and collaborators of the communist and Nazi genocides, which occurred on their soil. However, these countries are oppressed and held captive by Stalin's heirs.

★ As they did in Nuremberg 40 years ago, the United States and other Western nations should again establish tribunals, whose purpose would be to try and punish war criminals. This time, however, Hitler's partners, the Soviets, should be among the accused rather than the adjudicators.

★ The free nations should afford those accused of war crimes all the due process protections guaranteed by our democratic constitutions.

★ No individual should be deported to any communist country for trial or punishment. If the individual is found guilty of committing war crimes, he should be tried and punished where he is found.

★ Deportation of an individual to the Soviet Union, regardless of the circumstances or motivation for that deportation, compounds the tragedy of Hitler's and Stalin's crimes against humanity and makes a mockery of our democratic traditions.

Mr. President, an American of Baltic heritage who has been denaturalized and faces deportation to the U.S.S.R. is in prison today. The guards have informed his family that he is not entitled to even the minimal amenities of prison life, because he is a *political prisoner*. While the U.S.S.R. continually charges that the United States has political prisoners, your Administration has repeatedly denied that allegation. The Office of Special Investigations has targeted other Baltic and Ukrainian individuals for deportation to the Soviet Union.

These targeted deportees are not standing trial for alleged participation in war crimes. They are being tried in *civil*, not criminal proceedings for violating retroactively passed immigration laws. They are not being afforded the most basic constitutional protections guaranteed to all Americans. As naturalized Americans, they are being denied due process of law.

These naturalized Americans are going to be delivered to the U.S.S.R. by the U.S. for political show trials and executions. Amnesty International has protested against these deportations. Nonetheless, some overly zealous officials, in total disregard of traditional American policy, are eager to accommodate the Soviets by repeating the mistakes committed by the United States in the infamous Operation Keelhaul, when after World War II, the American military participated in the forced deportation of Ukrainians, Byelorussians, Russians, Poles and others to Stalin's concentration camps. Mr. President, Americans of Eastern European heritage and millions of their neighbors who overwhelmingly supported you in 1980 and again in 1984 look to you to review and end this action by the Office of Special Investigations.

Franklin D. Roosevelt, who was in many respects a great president, committed a grievous error in conceding to Soviet demands at Yalta. As a result his record of achievements was greatly diminished in the eyes of millions of people who value freedom. Perhaps in recognizing Soviet influence over Eastern Europe, President Roosevelt had been blinded by the United States' past alliance with the Soviets. A similar concession on your part, Mr. President, could not be so excused, particularly in light of your long time anti-communist stance. History will record your great achievements in strongly resisting communist tyrannies around the globe, but if Americans are deported to the U.S.S.R. by your Administration, it will blacken your record and leave a permanent blemish on the American soul.

We beseech you, Mr. President, to listen to the pleas of your fellow Americans:

★ Do not compound the injustices of World War II by allowing your Administration to collaborate with the Soviets.

★ Do not permit deportation or extradition of any individual to communist controlled countries.

★ Review the record of OSI's collaboration and submission to the interests of the Soviet Union and especially their secret police, the KGB.

We trust in you, Mr. President, to correct this terribly unjust process.

Name _____

Address _____

DĖMESIO!!!! DĖMESIO!!!! DĖMESIO!!!! DĖMESIO!!!! DĖMESIO!!!!

PRAŠOM NUKIRPTI AUKŠČIAU ATSPAUSDINTĄ KREIPIMĄSI Į PREZIDENTĄ REAGANĄ IR JĮ PASIŪSTI JAM SEKANČIU ADRESU:

President Ronald Reagan
The White House
Washington, D.C. 20500

PREZIDENTAS YRA VIENINTELIS ASMUI, KURIS GALI SUSTABDYTI DEPORTACIJAS Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ!

Jūsų aukos yra nepaprastai reikalingos šiuo kritišku momentu. Americans for Due Process planuoja dėti skelbimus amerikietiškoje spaudoje, kad mūsų draugai, kaimynai ir kolegos plačioje amerikiečių visuomenėje sužinotų kaip grubiai ir neteisingai elgiasi OSI.

Šiam projektui įgyvendinti yra reikalingos Jūsų aukos **dabar**. Apeliacijom terminas baigiasi. Kazimierui Palčiauskui, Liudui Kairiui, Jurgiui Juodžiui, Antanui Virkučiui ir kitiems Pabaltiečiams laukia mirtis Sovietų Sąjungoje. Turime prabilti **dabar**!

Šiam tikslui siunčiu auką:

- ☐ \$25.00
- ☐ \$50.00
- ☐ \$100.00
- ☐ Daugiau negu \$100
- ☐ Noriu, kad auka būtų anoniminė

Čekius rašyti Americans for Due Process vardu ir siųsti:

AMERICANS FOR DUE PROCESS
PO BOX 85
WOODHAVEN, NEW YORK 11421

Pavardė, Vardas _____

Adresas _____

Lisa Duva iš Chicago's Good Counsel High School prie savo parodėlės „Lietuviai: Rašant skyrių Chicago istorijoje 1870-1930“, kurią galima pamatyti Newberry Library patalpose nuo birželio 9 iki rugpjūčio 1 d. Su šia parodėle ji buvo viena iš 375 finalisčių, laimėjusių 500 dol. stipendiją iš Citicorp Savings, Chicago Metro History Fair konkurse, kuriame dalyvavo 4,000 mokinių iš Cook, DuPage, Kane ir Lake apylinkių.

PAŠALINIAI VISKĄ GERIAU TVARKO!

JUOZAS ŽYGAS

Mūsų spaudos puslapiai dažnai mirga įvairiais patarimais ir pasiūlymais. Ką tik paimsim, visuomet yra geriau žinančių ir išmanančių: dažniausiai tai vis tie, kurie nieko nedirba. Pagal lietuvišką posakį: „Kas nedirba, tas neklysta“. Tad neklystantieji turi teisę ir kitus pamokyti. Ne tik teisę turi, bet ir ją pasinaudoja.

Tokių atvejų ir gaunasi paradoksas, kai viengungiai aiškina ir kitus moko lietuviško vaikų auklėjimo klausimu.

Yra tokių, kurie yra labai susirūpinę Chicago's Jaunimo centro likimu. Vieni norėtų jį iškelti ir tolimus priemėsčius — pastatų, žinoma, iškelti negalima, bet jo lietuviškus lobius ir institucijas — kiti jį saugo nuo bolševikų ir jų tarnų. Tačiau tu „besirūpinančių“ vardų nėra narių ar aukotojų sąrašuose. Taip pat jie retai teta matomi Jaunimo centro renginiuose. Jie labai susirūpinę, tačiau niekuo neprišėdama prie jo išlaikymo. Tokių „besirūpinančių“ nuosirdumu galime rimtai suabejoti.

Panašų „mylinčių iš tolo“ yra ir daugiau. Neseniai spaudoje buvo pasisakymų „Dainavos“ ansamblio reikalu. Rašančiųjų nuosirdumu negalime abejoti, tačiau atitrukę nuo gyvenimo. Kalbama apie priemones ir metodus, naudotus prieš keturiasdešimt metų. Tačiau niekas vietoje nestovi. Viskas keičiasi! Nebėra „dirbančiųjų davinčių“ ir „cigarečių kortelių“, tad nebėra ir paskatos. Tie, kurie buvo jauni, jau paseno, o jaunoji karta nesidomi, tad ir seni metodai netinka. Tokie „paskatinantieji“ rašiniai dažnai iššaukia priešingus rezultatus, nes iš dirbančiųjų atima paskutinė nora dirbti. Jeigu dairysimės tik į praeitį, nematysime ateities. Praeitį niekuomet negrįžta. Nežiūrint to, kiek ji buvo graži ir garbinga, jos sugrąžinti negalime. Visas mūsų kultūrinis gyvenimas dešimtmečių eigoje neišaugo nei į plotį, nei į aukštį. Įvairūs dejavimai veiklos nepaskatina.

Tai buvo tik prabėgantieji išpučiai iš spaudos puslapiuose matytų pasisakymų. Tik atgarsiai to, kas liko užregistruota pasamoneje.

Kiek skirtingas ir žymiai rimtesnis klausimas yra rodomas rūpestis Lietuvių Fondu. Fondo kapitalui didėjant, didėja ir jo besirūpinančiųjų skaičius. Vieni tikrai patarimus duoda, o kiti ir nagus kiša. Ir čia galioja bendra taisyklė: kas mažiausiai duoda, tas daugiausia kalba. Ne tik kalba, bet ir reikalavimus stato. Kurie yra rimtai susirūpinę, kad Fondas kiek galima geriau

aptarnautų, turi rūpintis, kad Fondas dar sparčiau augtų. Prašančiųjų norai neproporcingai didėja, palyginant su Fondo augimu. Šimet prašymų buvo įteikta 600,000 dolerių sumai. Nežiūrint, kaip tie pinigai bus skirstomi, visuomet bus nepatenkinti. Nepatenkintųjų skundai ir aimanos plačiai pasklinda ir į ju chorą įsijungia ir tie, kurie nei prašo, nei Fondo darbus remia. Dažnai tokių veiklos pagrindu tėra kalbėjimas ir savo nuomonės reiškimai. Tokie kalbėtojai tik kitų darbus kritikuoja, tačiau jokių konkrečių pasiūlymų neduoda. Savoime aišku, kas žmonių daroma, nėra tobula, neužtenka tik silpnas vietas minėti, bet reikia geresnius planus nurodyti, tai ir tie, kurie „geriau išmano“, jų neturi.

Paskutinių laikų spaudoje vyko visai bereikalingos diskusijos apie Lietuvių Fondo skirstomą pelną. „Dirvoje“ 1986.IV.17 d. tilpo rašinys „Rimties dalykai būtini ir rimti planai“. Jame buvo keliamos tariamos pelno skirstymo negerovės. Rašinio autorius (nepasirašęs) ir visą reikalą žiūri iš kultūrinės veiklos remimo taško. Deja, kultūrinė veikla tėra tik viena iš daugelio Fondo remtinų sričių. To rašinio autorius visai nekreipia dėmesio į tai, kad dar yra švietimas, jaunimas ir kitos veiklos sritys. Dalyvaujant Fondo suvažiavimuose, tenka išgirsti dalyvių nuotaikas. O tos nuotaikos nėra palankios per dideliu kultūros rėmimu. Dar blogiau yra su menu. Daugelis Fondo narių labai skeptiškai žiūri į pinigų skyrimą paveikslų pirkimui ar panašiam reikalams.

Tad minėto straipsnio autorius pažiūros nesutampa su pažiūromis tu, kurie sudarė Fondo kapitalą. Fondo narių nuotaikos turi įtakos vedamos linijos nustatymui. Tam yra šaukiami suvažiavimai, kad Fondas nariai būtų painformuoti apie veiklą ir kad nariai galėtų perduoti savo nuotaikas. Yra tokių, kurie visai nenorėtų kreipti dėmesio į aukotojų pageidavimus, bet tvarkyti Fondo pinigus sava nuožiūra, pasiremiant vien tuo, kad jų nuomonė neklaidinga. Fondo narių nuomonės labai skirtingos: vieni norėtų stipriai paremti Vasario 16 gimnaziją, kiti politinių knygų leidimą, treči dar kažką kitą išsilaikyti.

Ne tik Fondo paskirtis, bet ir ribotos lėšos neleidžia visų prašančiųjų patenkinti. Nežiūrint, kokios komisijos tai pelną skirstys, visuomet bus nepatenkinti. Minėto rašinio autorius siūlo sudaryti „super“ komisiją, ant esamų komisijų uždėti dar vieną

komisiją. Tuomet būtų kažkas panašus į trijų sluoksnių tortą. Nuo sluoksnių skaičiaus torto skonis visai nesikeičia. Su esamu Fondu negalima pasiekti kultūrinio vertybių parnos, kai neužtenka pinigų elementorių leidimui. Be elementorių, be pradžios mokyklos skaitinių ir kultūrinės vertybės neatliks savo paskirties, nes jos bus mums jau nebereikalingos.

Galvojant apie kultūrinės vertybes, reikia žymiai didesnio Fondo. Čia jau ne mentaliteto, bet pinigų klausimas. Paskutiniuoju laikais atsiranda tokių, kurie pradeda abejoti ne tik mūsų sugebėjimui išdalinti Fondo pelną, bet ir mūsų mentalitetui. Nepasitikėjimai mūsų mentalitetu, norėtų perimti ir visą fondą. „Tą „ragaišį“ (t.y., Fondą — J.Z.) tinkamai išdalinti arba jį perminke perkelti kitur ir dar geresnį, šviežesnį išsikelti“ (Draugas, 1986.V.16 d.). O toliau jau pasako, kodėl norėtų jį perminke ir kitur išsikelti.

„Jaunimui, deja, ubagavimas nepakeliamas. Jų akirčiai yra platinėsi ir Marquette Parko mentalitetas bei sienos jiems per ankštos. Ačiū už tokį atvirą žodį! Žinoma, kam reikia ubagauti, jeigu ragaišis jau iškeltas, telieka jį pasiimti ir į savas kišenes susidėti. Netinka jiems Marquette Parko siauras mentalitetas, bet tinka jo plačios piniginės.“

Ne tik Marquette Parko, bet visų pokario ateivių mentalitetas buvo siauras... buvo siauras jų vaikų ir vaikaičių akimis žiūrint. Būdami siauro mentaliteto, nežinojome, kur yra Martinique, Puerto Rico ar Bahamas. Taip pat nežinojome, kad šeimai reikalingos dvi mašinos. Nieko geresnio neįsimažindami, statėme Jaunimo centrą Chicagoje, Kultūros židinį N.Y., Lietuvių namus Clevelande, Toronte ir dar daugelyje vietovių. Sukūrėme Lietuvių Fondą, kuris visiems kvepia ir į kurį ir platus mentaliteto rankos krypsta. Išleidome „Lietuvių enciklopedijos“ trisdešimt septynis toms, priedo „platus mentaliteto“ vaikams ir vaikaičiams ir angliškų šešis toms, Br. Kvilio „Mūsų Lietuvių“ keturtomį, Br. Kvilio „Lietuvių Bažnyčių“ penkis toms. Chicago's Lietuvių opera mini savo veiklos 30-ties metų jubiliejų, su didinga „Vilius Tell“ pastatymu. Tai vis monumentalūs darbai, didžiulioje atlikto ir finansuoti tų „siauro mentaliteto“ tautiečių.

Jaunesnė karta, geriau išmoksintą ir patogiau išsikūrusi, nebepajėgia jau sukurtų vertybių išlaikyti, tad ir vėl žvilgsniai krypsta į tėvų ir senelių pinigines. Tėvų ir senelių eilėms retėjant, nustojame daugelio lietuviškų institucijų. Vyresnioji karta atidaro pinigines ir jaunimui paremti, ir dėl to garsiai aimanų negirdėti, tačiau jį „siauro mentaliteto“ epitetus negali nereaguoti praeiti. „Siauro mentaliteto“ yra palaikomi ir spaudos puslapiai!

VIEŠAS KLAUSIMAS VYR. JUBILIEJAUS KOMITETUI

Tik ką pradėjus ruošti Lietuvos katalikybės įvedimo 600 metų jubiliejų, norėdamas prisidėti prie jo sėkmingo suruošimo, parašiau straipsnį „Lietuvos krikšto sukakties klausimas“ (Draugas, 1984.XII.1). Veliau tuo pačiu klausimu susirašinėju su vykdymo komiteto pirmininku Jonu Kavaliūnu. Neatrodė priimtina minėti tris krikštus vienu tarpu, todėl jam įrodinėju, kad mano istorinė patirtis ir giliausias įsitikinimas mane verčia pasakyti, kad valstybės apsikrikštyjimas visada siejamas su valdovo apsikrikštyjimu. Veliau nepaisoma, kiek kartų to krikšto sąjūdis atkartojamas. Taigi Lietuvos krikštas įvyko 1251 m. su Mindaugo ir jo dvariečių apsikrikštyjimu. 2001 m. bus gražus 750 metų jubiliejus.

Trijų sukakčių minėti negalima, nes nei Mindaugo krikšto nėra sukakties, nei žemaičių. Tera tik Jogailos (1387 m.) atnaujinto Lietuvos krikšto sukaktis. Pagaliau istorijos pavyzdžiai rodo, kad dėl atskirų valstybės rajonų krikšto jubiliejų neruošiama. Jei išskirtume žemaičius, tai kuo blogesni dūžiai, žanavykai ir kt.?

Kelių istorinių faktų minėjimas yra nepriimtinas, nes pasidaro tam tikras chaosas. Tad kam juos dirbtinai būdu įtempti ir visą reikalą apskunkinti. Tačiau esminis reikalavimas — neprasilenkti su tiesa. Jogailos laikais Lietuvos krikštas buvo atkurtas. Įdėjus paaiškinamąjį žodį: „krikšto atnaujinimas“, arba „antrasis Lietuvos krikštas“, arba „Jogailos krikštas“, yra aišku, kad buvo ir anksčiau krikštas. Nutylėjimas siūlomų žodžių (atnaujintas, antrasis, Jogailos) daro skriaudą Lietuvai, prasišlenkiama su istorine tiesa, tarnaujama Lenkijos propagandai. Prof. dr. Zenonui Ivinskui 1387 m. krikštas buvo arba atnaujintas, arba susigrąžintas.

Nors ir buvo skelbiama, kad minėsimie trys krikštai, tačiau iš spaudos lieka išpušis, kad minėtie tik 1387 m. krikštą, nes, pradedant jubiliejaus pavadinimu laikraščiuose ir net sekmadienio maldynuose, tėra tik 600 m. jubiliejus, lyg Lietuva nebūtų anksčiau apsikrikštyjusi.

Sunku yra suruošti šios sukakties minėjimą be tautos įžeidimo. O vis dėlto reikia atstvesti taip, kad tautos garbė nenukentėtų ir neprasilenktume su istorine tiesa. Tad atšveskime 1387 m. sukaktį, kaip Lietuvos krikšto atnaujinimo. Meskime visas sukaktis, kurios nėra sukaktys. Kai tik baigsime šio jubiliejaus iškilmes, tuoj pradėkime ruošti minėti 750 metų sukaktį nuo Lietuvos apsikrikštyjimo. Jokiū būdu neatšizadėkime 136 metų mūsų tautos istorijai priklausomų. Nepalikime ateinančioms kartoms išpušio, kad mes dar nemokėjome atsiplėsti nuo lenkų įtakos.

Mūsų iškilis istorikas prof. dr. Zenonas Ivinskis sako, kad „Lietuvoje to pirmojo karaliaus įžiebtoji krikščionybės liepsna jau visai nebeužslopo“ (LKMA Metraštis I.93). O kitoje vietoje tas pats istorikas teigia: „Mindaugo įvestoji krikščionybė nežlugo (...) vienuoliai varė tylų savo misijų darbą“ (Lais. Liet. 1958, 167). Pažinti vienuolių darbą Lietuvoje IX-XV amž. vertėtų perskaityti Viktoro Gidžiūno studiją, tilpusią LKMA Suvažiavimo darbai VI, Roma. Pagaliau kam gi buvo pastatytos Gedimino laikais trys bažnyčios Lietuvoje, jei katalikų nebūtų buvę?

Taigi Lietuva ir lietuviai turėtų švesti 600 metų jubiliejų atnaujinto Lietuvos krikšto, katalikų tikybos padarymo valstybine religija. Kadangi vykdomasis komitetas turi vykdyti, bet ne projektuoti, todėl su juo susirašinėjamas buvo baigtas. Projektus sudaro vyriausios komitetas. Nuo jo ir vardo jubiliejui parinkimas pareina. Aplinkui urzgia, viešai klausiu: „Kodėl iki šiol nebuvo atkreiptas dėmesys į patarimus pavadinti ruošiamą jubiliejų tuo vardu, kurio jis turėtų būti pavadintas?“

Dar viena žinutė, lyg priedas prie šio straipsnelio. Teko pastebėti skelbiant ir Vilniaus vyskupijos įsteigimo 600 metų jubiliejų. Su tuo reikėtų neskubėti, nes Vilnius Lietuvos vyskupijos centru jau galėjo būti Mindaugo laikais. Štai ką tuo reikala parašė prof. dr. Jonas Puzinas: „1965 vasarą Gedimino kalno vakarinėje pašlaitėje užtikta XIII a. mūrinio pastato dalis. Jos didelės plytos surištos XIII a. baltiškuoju būdu, stambūs keturkampiai kontraforsai. Jis buvo gana aukštas, puošnūs skliautų, bet sudėgęs ir nugriautas. Pastatas primena bažnyčią, ir A. Tautavičius prieidžia, kad tai galėjo būti po 1251 Mindaugo pastatytą katedrą (LE, XXXIV, 225). Pagal šią žinią galima daryti prielaidą vyskupų rezidavus Vilniuje jau Mindaugo laikais. Bet dabar prel. Paulius Jatulis sako: „Iš vėlesnių kryžiuočių pranešimų sužinome, kad pirmajam vyskupui katedrą Mindaugas pastatė Vilniuje. (Suvažiavimo darbai, X, 1984, 172). Pagal ateinančias iš okup. Lietuvos žinias, paskutinieji kasinėjimai Vilniuje gali atnešti mums dar net nesvajotų staigmenų.“

Vincentas Liulevičius

DARBAI JAUNUOLIAMS

Šiaurinės Illinois dalies vienuolijoje apskričių sudaryta 700 vasaros tarnybų jaunimui. Gaus apie 1200 dol. per vasarą. Lėšos toms tarnyboms organizuoti gaunamos iš Illinois izdo, kuris tam skiria 300,000 dol.

Ann Jillian - Jūratė Nausėdaitė su Rūta Arbaite, Vilhelminos Genienės, gyv. Chicagoje, anūke, dirbusia filmo „Žudikas veidrodyje“ dekoracijais. Vaidino Ann Jillian.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Reikalinga moteris ligonę prižiūrėti Marquette Parko apylinkėje.
Tel. 434-4378

FOR RENT

UNION PIER, MICHIGAN
Išnuom. 4 kamb. vasarnamis ant 2-jų akrų žemės — visam sezonui arba dviem savaitėm ar ilgiau. Kreiptis į Marių ar Reginą Chicagoje tel. 434-6908.

MISCELLANEOUS

DĖMESIO!
Paruošiu maistą vestuvėms, krikštynoms ir kitiems parengimams. Kepu visokių rūšių tortus.
Tel.: 460-3824
Julia Liutikas

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi 12 apdraudę nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

Sužinome įsigyti
Ceslovo Grincevičiaus
VIDUDienio VARPai
pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliuda „Laiskuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi būties skonių pasakos žanrą. Autorius yra intensyviausiojo išpušio medumas — toks gi tai gero beletristo darbo metodas!.. Plonoji (120 puslapių) „Vidudienio varpų“ rinktinė yra drąta ir aptekusi pasakojimų menu.“

Knyga išleido Lietuviškos knygos klubas, Kaina su persiuntimu 7 dol.

Rašyti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

P.S. Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos takso.

Šeima su mažais vaikais nori pirkti 3-jų miegamų patalpų nebrangų namelį netoli pradžios mokyklos. Pageidaujama Brighton Parke.
Skambinti 523-5882

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.
J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai — valdymai — nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

Century 21
KNECK REALTORS®
7922 S. Pulaski Rd.
RIMAS L. STANKUS
REALTOR ASSOCIATE
284-1906

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

MARQUETTE PARKE
Arti 67-os ir Fairfield
parduodamas 2-jų butų namas geram stovį.
Skambinti 422-5385

9.6% nuosimčiai ir žemi įmokėjimai tiems, kurie pirmą kartą perka namą. Pasinaudokite proga ir pirkite dabar. Skubiai!

No. 613 — 53-čia ir Austin — Bilevel. 8 kamb. bilevel. Tik 3 metų senumo. 4 dideli kambarai, 2 pilnos vonios. Nepaprastai puikus šeimos kamb. su patio durimis. Naujas 2 mas. garažas su autom. atidarymu. Labai svarus, 1 blokas iki Archer. Skubėkite, skambinkite dabar.

No. 541 — 2 butų namas „Ultra Deluxe“ 65 ir Homan. 6 kamb., 3 didžiuliai miegamieji kiekvienam bute, dvigubas sklypas puikiams nuosaukumui, atskiros krosnys ir centriniai šaldymai, moderni virtuvė, 1½ prausyklos kiekvienam bute, 2 mas. mūr. garaž. — įvažiavimas iš gatvės. Nauja krosnis, stogas ir elektra. Jaučiamas savininko pasididžiavimas šiuo namu. Skambinkite dabar.

No. 568 — Pelningas 7 butų mūr. namas, gražiai atrodantis. 7 butai, 6 butai su dviem miegamaisiais, 50 p. sklypas, 4 mas. mūr. garažas, „alum. sided staircase“, 100 „amps“ elektros, apynaijus „boiler“. Geram stovyje, mažos išlaidos. Pelningas pirkiny. 63 ir Kedzie. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

PLOKŠTELĖS

ZUKIS PUKIS. Autoriai — Vytautė nemunėlis, Stasys Džiugas, Jėnina Narūnė, Jurgis Gliuda ir kiti. Įgrojimas: Šarūno Peckaus. Atlieka Grigaitytės, Tijiūnėliai, Venclovai. Kaina \$6. DU GAIDELIAI. Dainos vaikams. Atlieka Paulius Vytautas, Andrius Čerškus, Irena Jakubaitytė-Čerškienė, Rūta Čerškutė-Valaitienė, Vaidotas Vaičiūnas. Kaina \$11.00

PASTABA: Užsakant plokšteles per paštą, pinigų nesiųsti užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus ir persiuntimo išlaidos. Illinois gyventojai dar pridėda 8% valstijos mokesčio. Užsakant per paštą, pridėdame pašto ir pakavimo išlaidas.

“DRAUGAS”, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

the OBSERVER

Anūkams.....vaikams.....draugams ar patiems..Užsakykite The Observer. Vieniems metams \$10.00.

THE OBSERVER
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

ISTORIKO POMIRTINĖ DOVANA

Viena iš geriausių Lietuvos istorijos knygų, kurios pasirodė paskutiniui laikotarpiui, yra Prano Čepėno „Naujųjų laikų Lietuvos istorija“, II tomas (840 psl.), prasidantis pirmuoju pasauliniu karu ir užsibaigiantis Lietuvos nepriklausomybės paminimo laikotarpiu – 1924 metais, su plačiu priedu apie Mažąją Lietuvą.

Knygos autorius Pranas Čepėnas Lietuvoje ir išeivijoje yra buvęs Lietuvos enciklopedijos redaktorius, giliai susipažinęs su Lietuvos praeitimi ir igūdęs per teikti medžiagą suglaustai, dalykiškai, pateikdamas duomenis, faktus, įgausdamas taiklius savus komentarus, išryškindamas svarbesnius dalykus, prie jų plačiau susidomėjęs. Lietuvoje jis jau buvo Vilniaus universiteto visuotinės istorijos katedros vyr. asistentas, o išeivijoje Hamburgo-Pinbergo Pabaltijo universiteto dėstytojas, taigi igūdęs studijiniame darbe, kas gyvai atspindi ir šiame leidinyje. Gaila, jis mirė 1980 m., nebegalėdamas jau išspausdinti šiuo savo darbu pasidžiaugti. Gerai, kad velionio artimieji, žmona ir duktė, Albina Sirutytė-Čepėnienė ir dr. Ina Čepėnaitė-Užgirienė šį tomą baigė techniškai pašuosti, o dr. Kazio Griniaus fondas jį išleido.

Autorius, mokėdamas lenkų, rusų, vokiečių kalbas, ir šį savo veikalą įtraukė daug įdomių ir smulkių duomenų iš pokario laikotarpio išleistų dokumentų, memorandumų ir kitos, pasidariusios priemonės, medžiagos. Gausiai panaudojo ir įvairių tautų istorinius leidinius, pateikiančius ankstybesnius mūsų istorikams nežinomus duomenis. Autorius koncentruojasi ne tik pasirinkto laikotarpio Lietuvos istorija, bet plačiau aptaria ir visą to laikotarpio pasaulio įvykių foną. Jis pateikia įdomių statistikos duomenų. Pirmojo pasaulio karo metu vokiečių Ober Ost administracija iš Lietuvos išgavo gėrybių už 338,606,000 markių, iš gyventojų bauginimais išgavo daug svetimos valiutos, aukso – 1,091,975 markių sumai ir dar 111,351 vokišką aukso markę. Pateikiami įdomūs duomenys, kaip vokiečiai finansavo revoliuciją Rusijoje, sužlugdyti savo priešininką. Pažymima, kaip Stalinas likvidavo daugelį Lietuvos komunistų vadų. Atitaiso kai kurias sovietinių istorikų paskelbtas klaidas apie

Lietuvą, išryškina klastojimą faktų iš Lietuvos laisvės kovų laikotarpio. Surinkęs daug įdomių duomenų apie taikos konferenciją ir lietuvių pastangas joje ginti Lietuvos teises. Iškelia mums brangius faktus, kad Šv. Jono bažnyčioje Vilniuje pamokslai buvo sakomi tik lietuviškai ir tik nuo 1521 m. greta lietuviškų pamokslų buvo sakomi ir lenkiški. Veikalo vertė padidėja dar ir dėl to, kad autorius ne tik dėsto, ir tai smulkiai, įvairius Lietuvą liečiančius istorinius faktus, bet ir stengiasi iškelti jų priežastis, išryškinti jų reikšmę, tačiau nenuklysdamas į plačius savus komentarus, o laikydamasis užsibrėžto uždavinio – dėstyti Lietuvos istorijos duomenis.

Pranas Čepėnas žinomas kaip priklausęs kairesnei, socialdemokratų srovei, tačiau jis savo šioje studijoje stengiasi būti objektyvus, tolerantiškas. Žinoma, jis čia daugiau, negu ankstyvesnieji kiti mūsų istorikai, iškelia socialdemokratų vaidmenį, bet nevengia suminėti ir kitų nuopelnų. Gal vienoj, kitoj vietoj jam tai ne taip gerai pavyksta, bet tokių vietų mažai. 438-439 psl., rašydamas apie Amerikos lietuvių fondus padėti atsikuriančiai Lietuvai, pažymi, kad tautinės srovės suorganizuotas Autonomijos fondas surinko 85,201 dol., lietuvių socialistų įsteigtas Šalpos fondas surinko 37,661 dol., Lietuvių tautos fondas, surinkęs 590,000 dol., buvo vadovaujamas katalikų, bet tas nepažymima. Panašiai ir aprašant Petrapilio seimą, kada svarstant Lietuvos nepriklausomybės klausimą kairiosios grupės išėjo su raudona vėliava, jį tas protestas gana švelniai užglostytas.

Taip pat ir kalba dar galėjo būti daugiau išlyginta. Dabar daug kur po neiginio nevartojamas kilmininkas, kaip to reikalauja lietuvių kalbos dvasia, pavartojami nevertotini žodžiai, kaip „skaitlingas“ ir pan. Bet tai vis antraeiliai dalykai, jų net nėra daug gausu ir apskritai veikalas labai vertingas, įdomus, turtingas informacija, duos daug naujų duomenų net ir tiems, kurie Lietuvos praeitį neblogoj pažįsta. Gaila, kad autoriaus mirtis nebedavė jam galimybes paruošti jo suplanuotą trečią naujųjų laikų Lietuvos istorijos tomą.

Juozas Prunskis

SVETIMŠALIŲ PROBLEMOS

K. BARONAS

Ekonominio žydėjimo laikotarpiu Vakarų Vokietija ir savo kraštą buvo pasikvietusi milijonus įvairių tautybių darbininkų. Jie gaudavo vienodą atlyginimą kaip ir vokiečiai, kartu turėdami visas vokiečio darbininko teises. Svetimšaliai buvo vadinami „gastarbeiters“ – svečiais darbininkais. Jie buvo visur mieliai matomi, laukiami prie darbo, kadangi tuo metu (1960-72 m.) Vokietijoje buvo labai didelis darbininkų trūkumas.

1971 m. žiemos metu teko lankytis Vokietijoje ir apžiūrėti Miuncheno olimpinio stadiono statybą. Negirdėjau kitos kalbos kaip tik serbų, italų, ispanų, o Miuncheno pagrindinė geležinkelio stotis buvo tikru Babelio bokštu. Tiesa, ir dabar svetimšaliai susirenka šioje mižiniškoje stotyje. Tai turkai, jugoslavai, graikai ir kt. tautybės. Susispietę į būrius, jie gyvai diskutuoja savo problemas, kadangi ir jiems su Vokietijos ekonominiu gyvenimu sunkumais bei didele bedarbe užėjo sunkūs laikai. Vokiečiai „kratosi“ svetimšalių darbininkų tvirtindami, kad jie atima jiems darbą, arba eina dirbti už mažesnį atlyginimą. Manding, vokiečiai per daug jaudinasi, rodydami nepasitenkinimą, o gal

net ir neapykantą svetimšaliams, užmiršdami, kad pvz., turkai, italai ar graikai atlieka tokius darbus, kurių vokiečiai niekuomet nepaimtų ir savo rankas, „kratosi“ jų iš tolo, geriau imdami bedarbio pašalpą. Prie tokių darbų priklauso kanalizacijų valymas, šiukšlių rinkimas ir išvežimas ir t.t. Taigi – „nešvarūs“ ir gal vokiečio vardą žeminantieji darbai...

Atleidimai verčia svetimšalius palikti aukštos kultūros ir civilizacijos kraštą (neduodamas apsigyvenimui leidimas) ir grįžti atgal į savo tėvynę, kurioje ne visuomet yra socialinis draudimas, nemokama ligoninė ir daktarai, senatvės pensija ar bedarbio pašalpa. Prie tokių kraštų pirmiausia priklauso Turkija. Tad ir nesistebiu, kad turkai „rankom ir kojom“ laikosi vokiškos žemės, susituokdami civilinėje įstaigoje kad ir su senom vokiečiom (dar joms primoka tūkstančius markių!), kadangi žmonos pilietybę duoda teisę svetimšaliui į darbą ir nuolatinį apsigyvenimą Vokietijoje.

Ir Jūsų korespondentui, dirbant keletą metų švedų kompanijoje, teko gauti darbo įstaigos leidimą bei apskrities – teisę apsigyventi. Atsižvelgiant į žmonos

vokišką pilietybę, jokių sunkumų neturėjau. Ta pačia proga norėčiau taip pat pažymėti, kad JAV ir Kanados piliečiai mano apskrities įstaigoje yra sujungti viename kambaryje (gan didelė kartoteka), atskiriant juos nuo kitų svetimšalių. Ir pati reikalių eiga vyksta palyginus greitai, be didelio vokiško biurokratinio ir mandagesnio tarnautojų pokalbių, kaip, pvz., su jugoslavų, graikų ar turkų atstovais.

Prie vienos svetimšalių tautybės norėčiau kiek ilgiau sustoti. Tai Iberijos pusiasalio gyventojai – ispanų. Nedaug, tik keli šimtai, gyvena jų mano miestelyje, tačiau gan stiprią koloniją jie sudaro Mannheim'e ir netolima Weinheim'e, prisiglaudę čia prie katalikų bažnyčios, kurioje pamaldos ispaniškai laikomos 10 v.r. Sakau „netolimame“, nes juk Vokietija yra „suspausta“ ir tie miesteliai ar miestai atitolę vienas nuo kito tik per „Katzen Sprung“ – katės šuolį.

Simpatiškas ir „šiltas“ yra Weinheimas, tad labai dažnai per penkias minutes atsirandame prie itališkos „Salerno“ ledų parduotuvės, smaguriaudami prie išstatytų lauke staliukų „veneciskos“ gamybos ledų ir kitų skanėstų.

Ne vieną kartą peščiųjų zonoje ar krautuvėse teko išgirsti ispanų kalbą (juk Hamiltone studijuota dveji metai!), tad išgirdęs prie gretimo staliuko kalbant ispaniškai, prakalbinau vidutinio amžiaus vyriškį, užklauskamas, kaip jam patinka Vokietijoje, ar nenumato grįžti į tėvų gimtinę. Daug sužinojau iš jo pasakojimo (toliau kalbėjome vokiškai) kartu nustebdamas, kad po 20 gyvenimo metų „Alemanijoje“ daugumai Ispanija yra svetimas kraštas! Grįžę į tėvų žemę jie serga Vokietijos nostalgija, likusiai draugais, nepripatdami prie vietinio gyvenimo, prie kasdieninių problemų, kadangi kraštas jiems yra pažįstamas tik iš tėvų pasakojimų ar trumpalaikių atostogų (iš vokiškos automatinės apie 18-20 val. kelionės). Tas liečia antrą ispanų kartą, gimusią arba užaugusią Vokietijoje ir su dviem „pamotiškoms“ kalboms. Jaunuoliai turi daug sunkumų mokykloje, tad Ispanijos vyriausybė, pvz., Madride įsteigė tokiems „repatrijantams“ specialias mokyklas, kur jiems uždedamas didesnis ispanų kalbos krūvis. Šeštadieniais taip pat mokykloje susirenka 7-18 metų ispanai, kalbėdami ir mokydami tik vokiškai.

Suaugusieji, daugiausia atvykę į Vokietiją iš neturtingų Ispanijos žemės ūkio ir vaisių auginimo apylinkių, grįžę į tėvynę neapsistoja savose tėviškėse, bet ieško duonos pramoninguose miestuose – Madride, Barcelonoje, baskų žemėje. Nepripatpa ir jie čia prie gyvenimo, kadangi neturi artimų giminių, pažįstamų, susiduria su dar didesne Ispanijos įstaigų biurokratija.

Kita jų problema – skyrybos. Gyvendami Vokietijoje viengungiai skubiai sukurdamo šeimas (vienatvė svetimoje žemėje!), nemorėdami likti vieni arba norėdami greičiau atsikviesti į Vokietiją kitus šeimos narius. Grįžus į tėvų žemę, jų svajonės

ir viltys apie Ispaniją subyra kaip kortų namelis.

Vienas jaunuolis su „ispaniškais“ ūsiukais man atrodė išreiškė visų jaunų ispanų nuomonę, sakydamas:

– Mes čia gimėm, čia norime gyventi, o Ispaniją aplankyti tik atostogų metu...

Ar netinka jo atsakymas jauniems lietuviams JAV, Kanadoje, Australijoje?

GAUNA 3 MIL. DOL.

Federalinis teismas paskyrė Richardui B. Ogilvie 3 mil. dol. už jo sėkmingas šešerių metų pastangas išgelbėti Chicago, Milwaukee, St. Paul ir Pacific geležinkelio liniją.

SHAKESPEARO „NESUSIPRATIMŲ KOMEDIJA“

Oak Parko Festivalio teatras stato Shakespearo „Nesusipratimų komediją“ nuo liepos 10 iki rugpjūčio 17, Austin Gardens, Lake ir Forest gatvių sankryžoje Oak Parke. Tai linksma išdaigų ir pokštų pilna komedija apie dviejų dvynių porų nuotykius, tapatybės painiavas. Šis teatras tai vienintelė profesionalų trupė Chicagos apylinkėse, kurių pastatymai vyksta gražiame sode po atviru dangum. Bilietų skamtinti 524-2050.

Mylimai Mamytei A.†A. JULIJAI ČYPIENEI

mirus, gilaus skausmo prislėgtus, pusseserę GENOVAITĘ SALADŽIUVIENĘ su šeima, pusbrolių VYTAUTĄ ir BIRUTĘ ČYPUŠ su šeima nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronė ir Liolė Čižikaukaitės
Stasys ir Zina Čižikai su šeima
Jadvyga ir Petras Gruodžiai

Visų Arizonos lietuvių brangiam draugui

A.†A.

Generolui VLADUI MIEŽELIUI

mirus, jo žmonai ONUTEI, sūnams RAIMUNDUI ir ARUI ir jų šeimoms bei giminėms gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės
ARIZONOS APYLINKĖ

A.†A.

Gen. VLADUI MIEŽELIUI

mirus, žmonai ONYTEI, sūnams RAIMUNDUI ir ARIMANTUI su šeimomis sunkioje gyvenimo valandoje reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdime

Aldona ir Antanas Adomėnai
La Crescenta, California

Mielam Švogerui

A.†A.

MEČIUI ŠIMKUI

mirus. Jo žmonai VALERIJAI, sūnams MINDAUGUI, ALGIUI, dukrai RASYTEI ir jų šeimoms, žmonos sesutei PLACIDAI reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Marija ir Bronius Kruopiai
Valentas ir Algis Mockai
Živilė Mockutė Groh

Bostonas, Mass.

A.†A.

ALEKSANDRAI BALSINIENI

Toronto staiga ir netikėtai iškeliauvus amžinybėn, mylimą dukrą VIDĄ, žentą dr. REMIGIJŲ ir anūkus GINTAUTĄ su žmona RŪTA, INDRE ir GILIŲ GAŠKUS nuoširdžiai užjaučiame.

Teodora, Juozas Lapinskai
su vaikais ir anūkais
Emilija Gaškienė

A.†A.

BRONIUI GAILIEŠIUI

Lietuvoje mirus, jo žmoną JADVYGĄ ir dukrą REGINĄ GAILIEŠIUTĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Markelių šeima

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1986 m. birželio mėn. 12 d.

7

A.†A.

Dr. KAZIMIERAS ALMINAS (ALMINAUSKIS)

kalbininkas Loyolos universiteto profesorius emeritus mirė sulaukęs 82 m. amžiaus Santa Monikoje, Californijoje 1986 m., birželio 7 d.

Velionis buvo gimęs 1904 m., balandžio 15 d., Paulaičių kaime, Švaikonų valsčiuje, Lietuvoje.

Paliko nuliūdime sūnus Mindaugas Alminas ir jo žmona Laura, duktė Audronė Žemaitaitienė, jos vyras Algimantas ir vaikaičiai Juozukas, Onutė, Laima, Daina ir Saulius.

Lietuvoje pasilikę broliai Petras ir Juozas Alminauskiai su šeimomis ir sesuo Ona Alminauskaitė, taip pat ir sūnaitis Antanė Lukšienė – Santa Monikoje ir Emilija Gruodienė – Kanadoje su šeimomis ir kiti giminės.

Velionis palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse Los Angeles, Californijoje.

Mūsų jaunystės dienų kaimynei ir draugei mieliai A.†A.

Zosėi Mickevičiūtei-Buszkiewicz

nelauktai mirus – jos vyrą, vaikus, sesutes ELYTĘ ir VITUTĘ, brolius PRANĄ ir LEONĄ ir jų šeimas giliai užjaučiame ir su jais liūdime.

Aldona ir Juozas Šulaičiai
Dalia ir Edmundas Remiai
Birutė ir Leonas – Lietuvoje

Mylimam tėvui

A.†A.

Gen. VLADUI MIEŽELIUI

mirus, sūnų ARĄ MIEŽELĮ, Kasos Floridos skyriaus vedėją, bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

KASOS,
Lietuvių Federalinės Kredito Unijos
Chicagos Skyrius

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. – 974-4410

VASAITIS – BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

x „Draugo“ skaitytojai Cicero, užsidarius Putrimo krautuvi, gali nusipirkti „Draugo“ La Vergne Pharmacy, 4947 W. 14th Street. Draugas yra ten atvežamas iš vakaro.

x „Lituanicos“ Lietuvių futbolo komanda šį sekmadienį pirmenybių rungtynių nežais. Ateinančios rungtynės bus birželio 22 d. Marquette parko aikštėje — bus žaidžiama dėl pirmos vietos prieš Wilmette.

x Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė, kuri bus rugpjūčio 17-24 d. Dainavoje, ypatingas dėmesys skiriamas priešmokykliniam ir namų auklėjimui. Danutė Dirvonienė skaitys paskaitą „Kalbos pristatymas priešmokyklinio amžiaus vaikams“, o D. Petrutytė — „Ryšys tarp dvasinio vaiko vystymosi ir lietuviybės įsisavinimo“.

x Juozas Vilutis (8 sk.), Karolis Žukauskas (7 sk.) ir Vilija Bogutaitė (5 sk.) yra įrašyti į Sv. Antano parapijos mokyklos Cicero geriausių mokinių sąrašą.

x Birutė Zalatorienė, „Travel Advisers“ kelionių, Oak Parke įstaigos vedėja, rengia visą eilę kelionių ir įvairias vietas. Artimiausia iš jų yra teatrų lankymo išvyka į Kanadą.

x Kazys Gimžauskas, St. Petersburg Beach, Fla., mūsų bendradarbis, Janina ir Jonas Mikulioniai, Sterling Hts., Mich., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo po 10 dol. aukų, abu palinkėjo „Draugui“ ištvermės ir sėkmės būdint lietuviybės sargyboje. Labai aciu už auką ir linkėjimus.

x Kun. Kęstutis Trimaškas, Westchester, Ill., dr. L. Bajorūnas, Pompano Beach, Fla., S. ir J. Skaudžiai, Woodland Hills, Cal., Paul Petkevičius, Lemont, Ill., C.J. Stankus, Oak Lawn, Ill., Peter Petrušaitis, Racine, Wisc., Ana Aušrotė, Coconut Creek, Fla., Justin Skuodas, De Kalb, Ill., Kostas Aras, St. Petersburg, Fla., Alg. Gustaitis, Los Angeles, Cal., Jonas Strazdas, Sunny Hills, Fla., A. Kovera, St. Petersburg Beach, Fla., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai dėkojame.

x Kelionė laivu Karibų jūroje — š.m. gruodžio 6 d. — vienai savaitei, rengia „Laiskai Lietuviams“. Bus aplankytos 7 salos: San Juan, St. Maarten, Martinique, Barbados, St. Lucia, Antigua ir St. Thomas. Informacija: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643 tel. (312) 238-9787.

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rusiu
STOGUS
Su aukstu patyrimu, esame
apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v.r. ir 8 v.v.
Tel. 434-9655

x Masinių trėmimų pradžios minėjimas Chicagoje bus birželio 15 d. Programa prasidės vėliavų pakėlimu 11:15 val. prie Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios. Vėliavų pakėlimo iškilnoms vadovaus Vytautas Didžiojo šaulių rinktinė.

x Skautų ir skaučių stovykloje Rake dar reikalingos kelios taktinės maitinimo gaminimui. Stovyklos vadovybė kviečia stovyklautojų mameytes, o taip pat ir skautininkes kartu su jaunimu stovyklauti ir talkinti, kad skautai ir skautės būtų sveikai ir socialiai maitinami. Stovykla vyks liepos 19 — rugpjūčio 2 d. laikotarpyje. Savanorės labai prašomos apie tai pranešti Vidurio rajono vadui vs A. Pauzuoliui tel. 434-5714.

x Cicero Ateities sambūris rengia pietus birželio 22 d., sekmadienį, tuo pat metu lietuvišką šv. Mišių Šv. Antano parapijos salėje. Visi kviečiami pasivaikinti.

x Jonas Dovydenas, Lenox, Mass., profesionalas fotografas, už laimėjimų knygtę atsuntė 200 dol. „Draugo“ paramai. Nuosirdus aciu už realią ir gražią auką.

x Dr. Milda Budrienė, Longboat, Key, Fla., per kun. J. Prunskį gražino laimėjimų šakneles su 55 dol. auka. Labai dėkojame už mielą auką.

x Rašytojas Stasys Santvaras, So Boston, Mass., Juozas ir Danutė Doveiniai, Sterling Hts., Mich., Agota Suopys, Chicago, Ill., V.A. Mažeika, Clinton, Ia., gražindami laimėjimų šakneles kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x R. Ražauskienė, Dearborn Hts., Mich., gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. dienraščio paramai ir prieraše išreiškė padėką kun. Rimšeliui, Remienei ir dr. Kisieliui už geras pastangas dienraščiu. Nuosirdus aciu mieliai rėmėjai už auką ir dėmesį.

x M. Mackienė, Cicero, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka, 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus aciu už gražią paramą.

x K. Lapienė, Tinley Park, Ill., J. Jankauskienė, Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvieną pridėjo po 30 dol. auką. Labai dėkojame už rėmimą lietuviško žodžio.

x Stasys Ramonas, Chicago, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą, gražino laimėjimų šakneles ir pridėjo 27 dol. dienraščio paramai. St. Ramoną įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už mielą auką tariame nuosirdus aciu.

x Teofilė Vildžius, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsuntė 15 dol. auką, pasidžiaugė „Draugo“, kuris lanko kasdien, nes be jo būtų labai ilgu ir liūdnu. Labai aciu už mielą auką ir gražius žodžius.

x Lietuvių Tauragės klubo pusmetinis narių susirinkimas suaukiamas 1986 m. birželio 22 dieną, 2 val. popietį Šaulių namuose. Klubo nariai kviečiami dalyvauti.

(pr.)

x Reiškiu širdingą padėką mane susirgusį aplankiusiems, visiems draugijų bičiuliams. Didelė padėka dr. Kisieliui mane lankusiam Loyolos ligoninėje. Visiems didelis lietuviškas aciu.

Viktoras Galeckas
(pr.)

Jaunučių Puodžiūno šokėjai, atlikę baletą programą birželio 7 d. Jaunimo centro salėje.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

OPEROS METINĖ ŠVENTĖ

Mūsų Operos metinė šventė šiais metais skirta kovotojams už Lietuvos laisvę, nes visas „Vilniaus Telio“ operos turinys išreiškia didelę meilę savo kraštui.

Premjera šį seštdienį 7:30 val. vak., o sekmadienio spektaklis 3 val. popiet. Bilietų kasa Morton East teatre, 2324 S. Austin Blvd., Cicero bus atidaryta dvi valandas prieš kiekvieną spektaklį. Diriguoja Arūnas Kaminskis, režisuoja Peter Amster, chormeisteriai yra Audronė Gaižiūnienė ir Alfonsas Gečas. Choreografi ja ir baletu šokėja Violeta Karosaitė. Scenos meno vadovas ir apšvietėjas Dennis Mae. Akompaniatorium buvo Robertas Mockus.

Abiejuose spektakliuose dainuoja: Vilniaus Telio partiją Tomas Zielinskis, Matildos Gina Čapkauskienė, Vilniaus Telio sūnus Jemmy Audronė Gaižiūnienė, Jadvygos Aldona Stempuzienė, Melkalio ir Walterio partijas Jonas Vaznelis, gubernatoriaus Geslerio Vytautas Paulionis, žvejo Edvardas Ozaki, Rudolfo Julius Savrimas, Leutoldo Bronius Kazėnas ir Medžio-

x Romas Sakadolskis, Chicago, Ill., „Amerikos Balso“ tarnautojas, atsuntė 20 dol. auką, o savo laiszę pasidžiaugė „Draugo“ gera informacija. Aciu už lietuviško žodžio rėmimą ir už laisvę.

x Kun. Theo Palis, Pittsburgh, Cal., Jonas Uždavinys, Pahoa, Haw., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 20 dol. auką. Labai dėkojame už mielas aukas.

x Halina Bagdonienė, Chicago, Ill., lietuviško žodžio rėmėja, Kazys Jasutis, Long Beach, Cal., B. Karklius, Cleveland, Ohio, V. Karaitis, Union Pier, Mich., Stasys Liutkus, Waterbury, Conn., Julius Matonis, Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 20 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x Kazimieras Šapetka, Waterbury, Ct., mūsų nuosirdus rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 26 dol. auka. Labai dėkojame už rėmimą savos spaudos.

x Kazė Jameikienė, Rockford, Ill., atsuntė 20 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus aciu. K. Jameikienė buvo sunegalavusi ir neseniai grįžo iš ligoninės į namus. Linkime greitai pasveikti.

tojo partiją Vaclovas Momkus.

Operos choras dainuoja mišraus choro, moterų choro ir trijų vyrų chorų partijas. Dekoracijos iš Milano, kostiumai iš New Yorko. Groja simfoninis orkestras. Autobusai išveina nuo lietuvių bažnyčios Marquette Parke seštdienį 6 val. vak., o sekmadienį 1:30 val. popiet. Paims keleivius nuo lietuvių bažnyčios Brighton Parke ir po spektaklių parvež į tą pačią vietą atgal. Visi bilietai dar gaunami Vaznelių prekyboje. Visus prašome dalyvauti šioje nepaprastoje meno šventėje.

J. PUODŽIŪNO BALETO STUDIJS VAKARAS

Jaunutis Puodžiūnas susavo baletu studija birželio 7 d. Jaunimo centre suruošė vakarą. Jame buvo gausi įvairumų programa su grupiniais pasirodymais. Pradžioje — „Karnavalas“ su raganosiais, mechanine lėle, akrobatais, tigrų, kinų lėlėmis. Čia atitinkamus vaidmenis atliko šokėjos: Elena ir Rima Žukauskaitės, Alisa Kosmopoulou, Milda Harris, Angela Kaczmariski, Grisel Robles, Audra Prialgaukaitė, Nina Padalino, Danutė Genčiūtė.

Visoms joms vadovavo „gyvulių malsintojas“ — Lina Gaizutytė. Buvo darni mažų ir vyresniųjų jungtis. Pasirodė ir „kapitonų“ Jaime Gascon vadovaujama „rokių“ — mažiausių — būrys. Spalvingas kepurės ir balerinų kostiumai mažosioms gerai tiko, o maršavimas kėlė žiūrovų šypseną. Buvo ir smagus jaunųjų baletu duetas, prie kurio prisijungė ir visa grupė. Gyvai inscenuotas lėlių šokis. Įjungtas ir smagus raganosių

baletas. Buvo pavaizduotas „per virvę ėjimas“, svarių kilnojimas, akrobatiniai virtimo numeriai. Klouno kostiume J. Puodžiūnas labai natūraliai scenoje tvarkė šokėjus.

Raudonoj ir mėlynoj „linijoj“ gyvai pasirodė Birutė Jurjonaitė, Vanessa North, Natalija Padalino, Marisel Robles, Vanessa Rodriguez, Indrė Žukauskaitė, Melissa Boyatt, Martha Gascon, Rimutė Griauzdytė, Katie Haggerty, Joy Juknevičius, Lorrissa Rodriguez, „Stipruolis“ — Frank Pierson, vyresnės, gausiai išsilavinusios graščiai pašoko, atlikdamos spalvingus vaidmenis: kardu šokėja — Marly Reirton, liepsnos paukštis — Robin Norskog, gyvatių zavėtoja — Danutė Moriarty, barzdota moteris — Regina Pierson, ispanė — Linda Streit, sniego laumė — Daiva Viktoraitė.

Čia jau pasirodė įvairumas, šio sudėtingumas, daugiausia laikantis klasikinio baletu stiliaus. Mažesnių dešimtukų mirguliovo snieguolių šokyje, nepasimesdamos ritmo garsose. Mažiausios išbėgo į sceną su angelų šviesos vainikais.

Programa buvo pusantros valandos, studijos mokinės parodė, kad jos gerai vadovaujė nuosirdžiai dirba ir išaugs graščių judesių bei geresnės sveikatos, kurią neš baletu mankštą.

Šiam renginiui talkino: Sigita Ramonas scenos paruošė, Vida Momkutė šviesas tvarkydama, Anatolijus Slugas muzikos melodijų įrašyme ir perteikime. Choreografijoje patrauklaus įvairumo davė Jaunutis Puodžiūnas. Vasarą jo studija turės atostogas. Darbas vėl prasidės po Darbo dienos, rugsėjo pradžioje. Jo studija ateinančiais metais

Buvusių mokinių būrelis prie Šv. Jurgio bažnyčios Bridgepoorte

švęs dvidešimt metų. Per jo studiją jau perėjo netoli 500 baletu mokinių. Dirba nuosirdžiai ir su sugebėjimu. Šiame vakare jo jauniausios šokėja buvo trejų metų.

J. Pr.

NAUJAS VAIKŲ MUZIEJUS

Naujame Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejuje, kuris netrukus kelsis į naujas patalpas, bus įrengtas praplatis ir pagerintas vaikų muziejus. Jame bus išstatyti ne tik eksponatai iš Lietuvos kultūros ir praeities bet taip pat bus praversti ir įvairūs užsiėmimai, lėlių teatras, pasakų ir legendų pasakojimai, vaidinimai, rankdarbiai ir t.t.

Visai naujų įrengimų tarpe yra „Kelionė į Lietuvą“ kambarys, kuriame vaikai galės pažvelgti į Lietuvos istoriją, geografią ir kultūrą per įvairius eksponatus, reikmenis, žemėlapius, paveikslus. Čia taip pat bus ir „Kaimo Lietuva“, kur foto montažo būdu vaikams bus pateikta Lietuvos kaimo vaizdų serija; „Lietuvos rodyklė“, kuri atsako įvairius vaikų klausimus apie Lietuvos istoriją, geografią bei kultūrą. „Tautodailės kasdieniniame gyvenime“ vaikus supažindins su medžio drožiniais, audiniais, keramika ir kitais pavyzdžiais, kuriuos vaikai galės ne tik matyti bet apčiuopti.

Čia pat vaikai ras ir miniatūrinę Lietuvišką kaimo sodybą su baldais, ūkiu ir rankiais, šuliniu ir net gyvuliais. O kitame kambario gale jie galės pasigrožėti atnaujintomis „Mindaugo krikšto“ ir „Gedimino sapno“ dioramomis (trijų dimensijų pavakslais), kurie fantazijos sparnais vaikus nuneš į gilią senovės Lietuvą.

Be čia visų sumintų įrengimų vaikų muziejus dar turės ir „Pilies kambarį“, kuriame vaikai per eksponatus ir užsiėmimus galės patirti ne vien tik Lietuvos bet ir Europos viduramžių gyvenimo ir kultūros aplinkybes.

Šalia vaikų muziejaus veiks rankdarbių skyrius. Jame ne tik vaikai bet ir suaugusieji galės pramokti keramikos, tapybos, margučių dažymo, kalėdinių papuošalų dirbimo ir kitų rankdarbių.

Vaikų muziejaus eksponatų ir programų paruošimo darbus atydziai atlieka Pat Bakūnienė, vaikų muziejaus direktorė.

CICERO MAŽEJA LIETUVIAI

Kai ėmė čia prieš 35 metus kurtis naujieji ateiviai, tuojau atsirado ir prekybininkai, kurie ėmė atidarinėti maisto parduotuves. Prie seniau čia veikusių 5 lietuvių parduotuvių naujieji atidarė dar 5. Prekyba daugiausia sekėsi, nes patarnavimas buvo sąžiningas ir sava kalba. Kas gi negyrė a.a. Antano Vasiliausko šviežių lietuviškų dešrų?

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Atviras laiškas prezidentui Reaganui, protestuojant prieš OSI deportacijas į Sovietų Sąjungą, yra šio „Draugo“ numerio puslapiuose. Jį paruošė Americans for Due Process. „Draugo“ skaitytojai prašomi iškirti puslapį, jį pasirašyti ir pasiųsti prezidentui šiuo adresu: President Ronald Reagan, The White House, Washington, D.C., 20500. Kuo didesnis kiekis šių lapų pasieks Baltuosius Rūmus, tuo bus geriau. Šie lapai bus įspat talpinami kituose pavaltiečių ir ukrainiečių leidiniuose. Surinktos aukos bus dedamos į atskirą fondą. Jos bus naudojamos suprojektuoti ir paleisti skelbimus amerikiečių spaudoje, kad plačioji Amerikos visuomenė susidomėtų ir taip pat įsijungtų į protestą prieš OSI vedamas deportacijas į Sovietų Sąjungą.

— Los Angeles Šv. Kazimiero parapija rengia birželio 22 d. Lietuvių dieną, kurioje dainuos „Pavasario“ mergaičių choras. Choro sudaro Marytė Adamonytė, Andrea Celteriūtė, Lina Celteriūtė, Loretta Čičinskaitė, Kristina Čičinskaitė, Diana Genteman, Vilija Lukoševičiūtė, Lana Lukoševičiūtė, Dalia Lukauskaitė, Dana Mickutė, Daiva Piečaitytė, Sandra Simpson ir Lynn Skardžiūtė. Joms vadovauja muz. Ingrid Tark, akompanuoja muz. Jeff Fisher ir administruoja Jadvyga Baltunienė.

— Vysk. Paulius Baltakis balandžio 27 d. Sutvirtinimo sakramentą teikė Elizabeth Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje. Gegužės 4 d. Sutvirtinimo sakramentą suteikė Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Worcester, Mass. Gegužės 11 d. suteikė Cambridge, o gegužės 18 d. teiks Brocktone.

— Milda Lenkauskienė, PLB vicepirmininkė kultūros reikalams, planuoja Pasaulio lietuvių kultūros kongresą ir šiuo klausimu kalbės atvykusi iš Clevelando į Chicago gegužės 17-18 dienomis PLB valdybos posėdyje.

— Lituanistikos katedros lėšų telkimo vajai vyksta JAV, Kanadoje ir kituose kraštuose, stengiantis šiais metais baigti rinkti paskutinį 100,000 dol. Iki šiol jau surinkta apie 500,000 dol. Pagal PLB valdybos sutartį su Illinois universitetu už Lituanistikos katedrą reikia sumokėti 600,000. Lituanistikos katedros lėšų vajaus pirmininkas Vytautas Kamantas ir reikalų vedėja Nijolė Balzarienė dirba ir rūpinasi, kad įvairiose lietuvių kolonijose veikty lėšų telkimo vietiniai komitetai, kurie pravestų savo vietovėse aukų rinkimą arba surengtų specialius renginius, balius, vakarienes.

S. Paulauskas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadi 9 v. r. iki 1 val. d.